

LUNDS
UNIVERSITET
Campus Helsingborg

Institutionen för
Service management

Att bygga sandslott

Den uppbyggda berättelsen om Las Canteras

Ingela Karlsson

Frida Larsson

Carola Åstrand

Handledare:

Lena Eskilsson

Elisabeth Högdahl

Lars Nordgren

C- uppsats

Vt 2005

TACK!

Vi vill börja med att säga att denna uppsats inte hade kunnat slutföras om det inte hade varit för den hjälp vi fått utav ett antal personer under arbetets gång. Tack Janne – utan din hjälp med de praktiska arrangemangen i Las Palmas hade vår vistelse inte blivit lika lyckad eller trivsamt. Ett stort tack skall även dina vänner ha som stod ut med tre svenska tjejer som jämnt och ständigt jagade dem med sina enkäter! En stor kram till Marianne och Raija på resebyrå Vings kontor i Las Palmas – ni trodde på oss och vår uppsats från början till slut. Tack för att ni inte gav upp hoppet även om det såg mörkt ut ett tag för utan er uppmuntran och ert kontaktnät hade vi inte kunnat slutföra vårt arbete. Vi vill även tacka Maritta på det Finska konsulatet som med sin vänlighet och hjälpsamhet bidragit till vår uppsats. Sist men inte minst vill vi tacka dig Bengt – ett levande bevis på att det fortfarande finns hopp för oss när vi drar oss tillbaka från yrkeslivet! Din livsglädje och entusiasm smittade av sig på oss och likaså din brinnande passion för Las Palmas och ”oasen Las Canteras”, hoppas vår uppsats gör din oas rättvisa.

Helsingborg maj 2005

Ingela Karlsson, Frida Larsson, Carola Åstrand

Sammanfattning

Titel: Att bygga sandslott – den uppbyggda berättelsen om Las Canteras

Författare: Ingela Karlsson, Frida Larsson och Carola Åstrand VT2005

Utbildning: Institutionen för Service Management, Campus Helsingborg, Lunds Universitet

Handledare: Lena Eskilsson, Elisabeth Högdahl och Lars Nordgren

Syfte: Syftet med denna uppsats är att visa hur man i text bygger en meningsskapande berättelse kring en så banal och vardaglig företeelse som sand och hur det påverkar resenären.

Sökord: Diskurs, Diskursanalys, Gran Canaria, Kulturarv, Las Canteras, Textanalys, Upplevelse

---

Uppsatsen handlar om stranden Playa de Las Canteras i Las Palmas på Gran Canaria och den uppbyggda berättelsen kring den. Fördomar som finns om Gran Canaria kan ofta kopplas till att vi bleka nordbor praktiskt taget bosätter oss på ön för att lapa sol och få hudcancer. Det är här som lokalbefolkningens främsta syfte är att förse oss med färgglada paraplyer i exotiska drinkar. Den bild som skapas i reseskildringar och andra liknande artiklar om Las Canteras är något helt annorlunda: På Las Canteras samsas man nämligen med lokalbefolkningen och upplever något annorlunda och genuint; inte bara sol och bad. Syftet med uppsatsen är att visa hur en diskurs skapas kring Las Canteras i utvalda texter. Därefter vill vi se ifall diskursen påverkar nordiska resenärers upplevelse av stranden och i så fall; på vilket sätt. Genom att använda diskursanalytikern Norman Faircloughs *Tredimensionella modell* som teoretisk referensram analyserar vi den uppbyggda och upplevda berättelsen kring stranden.

Det mest utmärkande i diskursen kring Las Canteras är att den framställs som unik och annorlunda. Kulturarvet har en viktig roll i processen där berättelsen byggs upp. Texterna bygger upp en strandkultur som är ett arv från många generationer kanarier och flera decenniers turism och detta arv vill man gärna bevara och framhålla som genuint och unikt för Las Canteras. Våra slutsatser visar vidare att en nordisk resenär påverkas till en viss del av den diskurs som byggs upp i texterna kring Las Canteras. Vad som gör att resenärerna inte har uttalade förväntningar kring stranden är de fördomar man har om Gran Canaria som resmål och dessa fördomar överskuggar den diskurs som finns i texterna om stranden. Man tar till sig det, men föreställningarna förblir outtalade inom oss. I och med att resenärerna inte har väldigt höga förväntningar på Las Canteras bidrar detta till att de upplever stranden i en ytterst positiv dager. Genom att acceptera de kulturella och sociala ramarna som finns på stranden blir resenärerna en del av Las Canteras berättelsen.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Inledning.....	5
1.1 Introduktion.....	5
1.2 Problemdiskussion.....	6
1.3 Syfte och frågeställning.....	7
1.4 Disposition.....	8
2. Metod.....	10
2.1 Val av metod.....	10
2.1.1 Textanalys.....	13
2.1.2 Enkäter.....	13
2.1.3 Intervjuer.....	14
2.1.4 Observationer.....	16
2.2 Avgränsning.....	18
2.3 Källkritik.....	19
3. Dagens sanning – sociala konstruktioner.....	20
3.1 Diskursanalys.....	20
3.2 Faircloughs tredimensionella modell.....	22
4. Bakgrund.....	24
4.1 Turism på Gran Canaria.....	24
4.2 Playa de Las Canteras.....	25
5. Den uppbyggda berättelsen.....	27
5.1 Kulturarv.....	27
5.2 Plats.....	28
5.3 Textanalys.....	31
6. Den upplevda berättelsen.....	35
6.1 Upplevelsen.....	35
6.1.1 Den fysiska omgivningen.....	36
6.1.2 Förväntningar och besvikelser.....	37
6.2 Strandens rytm.....	38
6.2.1 En dag på stranden.....	40
6.3 Besökarens upplevelse av stranden.....	43
6.3.1 Diskursiv praktik.....	44
6.3.2 Sociokulturell praktik.....	47

---

7. Avslutning	51
7.1 Slutsatser	51
7.2 Framtida studier.....	54
7.3 Slutord	54

Källförteckning.....	55
Skriftliga källor	55
Webbdokument	57
Muntliga källor.....	57
Övriga källor	58

Bilagor.....	59
Bilaga I - Enkätundersökning om stranden Las Canteras	59
Bilaga II – Material till textanalys.....	63
Bilaga III - Intervjuguide Vings platsansvariga / Anställd på Finska konsulatet.....	68
Bilaga IV - Intervjuguide Bengt Björnekärr	69
Bilaga V - Intervjuguide till resenärer.....	70

---

1. Inledning

1.1 Introduktion

”Sand = små korn av söndersmulad sten”¹

?

Vad får du upp för bilder när du hör ordet sand? Tänker du: sand? Jamen, det är ju små korn av söndersmulad sten? Nej, tänkte väl det. Du kanske tänker på förra semestern eller ett visst ställe ute vid havet, eller kanske rentav sandlådan du hade när du var liten. Hur har dessa bilder skapats? Var kommer de ifrån? Om vi dessutom säger *sandstrand* så dyker fler bilder upp i ditt huvud och inte heller här tänker du ett gränsområde mellan land och vatten² med små korn av söndersmulad sten, vilket står i ordboken, utan det dyker upp olika minnen, förväntningar och föreställningar.

Om du ska resa utomlands tittar du förmodligen i olika resebroschyrer för att hitta ett lämpligt resmål. Du jämför troligtvis olika resmål som du tidigare blivit intresserad av genom att ha hört om det från vänner och bekanta och/eller olika resereportage i tidningar och Tv. I dessa reportage och texter framställs nästan alla resmål på olika sätt eftersom det ska vara annorlunda. Men hur påverkas du egentligen av dessa texter du läser? Är alla dessa stränder och resmål så olika eller är det bara historien i broschyrer och reseskildringar som gör att vi upplever det så?

”Vild, vacker, våt, varm, häftig, livlig, imponerande, internationell”³

Dessa ord används av resenärer för att beskriva stranden Las Canteras i Las Palmas på Gran Canaria, en ö som ligger i ögruppen Kanarieöarna utanför Afrikas västkust och tillhör Spanien. Det är intressant att se hur något så banalt och vanligt som sand, som finns överallt, kan komma att symbolisera många fenomen i olika kontexter. Att något så litet som ett enda sandkorn tillsammans med sin omgivning kan framställas som något helt unikt och spännande att man bara måste åka dit. Söndersmulad sten blir en nordisk resenärs dröm om en härlig sandstrand i ett varmare land.

---

¹ Malmström, S. Györki, I. & Sjögren, PA. (2000) sid 471.

² Malmström, S. Györki, I. & Sjögren, PA. (2000) sid 536.

³ Bilaga I, Enkätundersökning om stranden Las Canteras.

1.2 Problemdiskussion

Hur ser vi på världen omkring oss? Vad påverkar vår uppfattning om vår omgivning? Enligt socialkonstruktionismen är våra världsbilder inte spegelbilder av verkligheten utan produkter av vårt sätt att kategorisera världen. Vårt sätt att uppfatta världen skapas och upprätthålls i sociala processer. I interaktion med andra människor bygger vi upp gemensamma sanningar och kämpar om vad som är sant och falskt. Olika sociala världsbilder leder sedan till olika sociala handlingar. Denna konstruktion av kunskap och sanning får därför också konkreta sociala konsekvenser.⁴

I dagens samhälle är upplevelser något mycket centralt, det talas om ett upplevelsesamhälle, och framför allt inom turismen har betydelsen av upplevelser blivit väldigt tydlig. Man vill komma bort från vardagen och uppleva något nytt, annorlunda, kulturellt berikande, nostalgiskt, romantiskt, exotiskt och så vidare. Detta är vad vi erbjuds av nästan all marknadsföring idag. Men det är inte bara ett försäljningsknep att spela på upplevelser, begreppets popularitet visar att det finns något abstrakt som kunderna aktivt letar efter och turismen kan därför förstås som en del av en större process som genomsyrar dagens moderna samhälle.⁵ Upplevelser, det annorlunda och det genuina är nyckelord som bildar en diskurs (ett sätt att se på) kring fenomenet turism av idag.

Hur vi upplever saker påverkas av våra erfarenheter, förväntningar och världsuppfattningar. Innan en resa förbereder vi oss ofta genom att läsa broschyrer, titta på bilder, låna reseguider med mera. I detta material finns en konstruerad berättelse om platsen. Berättelsen konsumeras och införlivas i mottagarens världsbild. Enligt socialkonstruktionismen kan vi heller aldrig gå utanför diskursens ramar och uppfatta den ”verkliga” verkligheten, världen får bara betydelse för oss genom språkliga, diskursiva representationer.⁶

Sociala konstruktioner och kategoriseringar av världen, tillsammans med diskursen om upplevelsesamhället, visar hur vi ständigt söker upplevelser som är annorlunda, exotiska och unika. Detta är grunden för vår undersökning. Vilken påverkan har berättelsen om platsen, som konstrueras i texter, på besökaren när han eller hon väl befinner sig på destinationen? Hur upplever turisterna platsen? I en bestämd världsbild blir några former av handlingar naturliga och andra otänkbara. Hur speglas detta i turistens användning av platsen? För att försöka få svar på

---

⁴ Winther-Jørgensen, M. & Phillips, L. (2000) sid 11-12.

⁵ O'Dell, T. (1999) sid 15.

⁶ Winther-Jørgensen, M. & Phillips, L. (2000) sid 15.

dessa frågor har vi valt ett fysiskt begränsat område att studera, stranden Las Canteras i Las Palmas på Gran Canaria.

1.3 Syfte och frågeställning

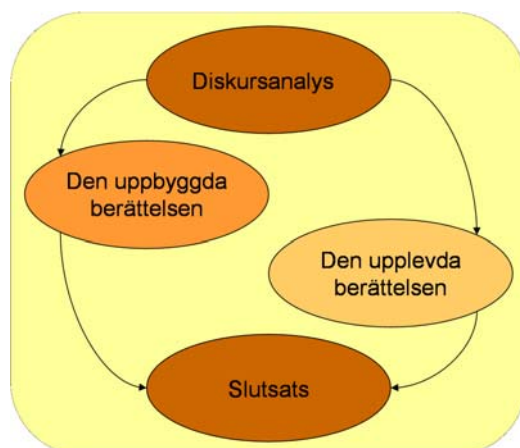
Syftet med denna uppsats är att visa hur man i text bygger en meningsskapande berättelse kring en så banal och vardaglig företeelse som sand och hur det påverkar resenären. Vårt studieobjekt är stranden Playa de las Canteras i Las Palmas, Gran Canaria. Vi vill studera den uppbyggda berättelsen om Las Canteras både ur ett ovanifrånperspektiv, det vill säga genom att analysera vilken berättelse som konstrueras i marknadsföringens och resebeskrivningarnas texter och vilken roll kulturarvet har i processen, och ett underifrånperspektiv då vi undersöker hur resenärer tagit till sig denna berättelse och påverkas av den på plats. Därför arbetar vi efter två frågeställningar:

- Vilken berättelse skapas om stranden Las Canteras i marknadsföringens och resebeskrivningarnas text?
- Påverkar berättelsen besökarens förväntningar samt upplevelse och användning av stranden? I så fall på vilket sätt? Finns det andra viktiga faktorer?

1.4 Disposition

Genom att använda oss av diskursanalys som teoretisk referensram och utifrån den undersöka den uppbyggda och upplevda berättelsen kommer vi att kunna svara på våra frågeställningar i slutanalysen. Detta illustreras med hjälp utav figur 1 och utgör således stommen i vår uppsats.

Figur 1. Uppsatsens övergripande modell

Vi börjar med kapitel 1 *Inledning* där vi först gör en *introduktion* för att fånga läsarens intresse. När detta är gjort försöker vi genom *problemdiskussionen* sätta in läsaren i våra tankar kring vårt *syfte* och vår *frågeställning*. Efter det visar vi hur vi *disponerat* uppsatsen.

Efter första kapitlet går vi snabbt vidare till kapitel 2 *Metod*. Här visar vi metodiskt hur vi har gått till väga och motiverar de metoder vi använt: *textanalys*, *enkäter*, *intervjuer* och *observationer*. Vi visar därefter hur vi avgränsat oss innan vi visar vilken *kritik* som kan finnas mot våra *källor*.

Det tredje kapitlet handlar om diskursanalysen och heter *Dagens sanning – sociala konstruktioner* där presenterar vi begreppet *diskursanalys* och visar *Faircloughs tredimensionella modell* vilken vi använder som övergripande metod i arbetet.

Om vårt studieobjekt Las Canteras och turismen på Gran Canaria handlar kapitel 4 *Bakgrund*, med underrubrikerna *Turismen på Kanarieöarna* och *Playa de Las Canteras*, i vilka vi lite kortfattat presenterar bakgrunden kring vårt studieobjekt.

Kapitel 5 *Den uppbyggda berättelsen* presenterar ovanifrånperspektivet och visar hur berättelsen om Las Canteras framställs i olika reseskildringar genom *kulturarv* och *plats* för att slutligen analysera dessa texter med hjälp av *Textanalys*.

Underifrånperspektivet kommer i Kapitel 6, vilket har fått titeln *Den upplevda berättelsen*. Här presenterar vi hur diskursen Las Canteras uppfattas av de resenärerna som kommer till Las Palmas vilket då ställer *upplevelsen* i fokus. Vi presenterar begreppet upplevelse och visar vikten av *den fysiska omgivningen* och *förväntningar och besvikelser*. Därefter gör vi en analys av *strandens rytm* baserad på våra observationer innan vi slutligen kommer fram till *besökarens upplevelse av stranden* som analyseras med hjälp av djupintervjuer och enkäter.

I det sista kapitlet, kapitel 7, framställs våra *slutsatser*. Här jämför vi den uppbyggda berättelsen och den presenterade berättelsen av Las Canteras och svarar på våra inledande frågor. Efter detta lägger vi fram våra tankar om *framtida studier* innan vi avrundar med personliga reflektioner i *slutord*.

---

2. Metod

2.1 Val av metod

Vi har valt att göra en fallstudie med hjälp av både kvantitativa och kvalitativa metoder där syftet är att ta reda på hur turisterna upplever stranden Las Canteras. Innan vi började med arbetet hade ingen i gruppen hört talas om stranden Las Canteras. Via bekanta hörde vi talas om staden Las Palmas på Gran Canaria och av nyfikenhet började vi göra lite efterforskningar. Genom att samla på oss olika resebroschyrer, reseguider och information från Internet upptäckte vi Las Canteras. Det som vi reagerade över var att de fördomar som vi hade om Gran Canaria och dess stränder inte besannades. För oss som är uppväxta i Norden innebär Gran Canaria; turister och *Sällskapsresan*⁷. En vanlig uppfattning är att om man åker till Gran Canaria så finns det inga möjligheter att beblanda sig med lokalbefolkningen och det är absolut inget unikt med den ön eftersom vi nordbor praktiskt taget är bosatta på den. De texter som beskrev Las Canteras gav en väldigt annorlunda bild jämfört med de fördomar vi hade och detta gjorde oss konfunderade. Därmed uppkom idén med vår uppsats. Vi ville undersöka vad det är för sorts berättelse som skapas kring Las Canteras och sedan se ifall resenärerna som besöker stranden påverkas av den berättelsen. Därmed kom vi fram till att en fältstudie på plats skulle vara nödvändig för att kunna svara på våra frågeställningar.

Vi funderade även på att inkludera marknadsförarens perspektiv av uppbyggnaden kring Las Canteras och kopplade därmed vårt resonemang till kommunikationsmodellen (se figur 2) eftersom denna modell behandlar de tre viktigaste elementen i all kommunikation och även visar i vilken riktning själva processen går.⁸ Kommunikationsmodellen illustrerar på ett övergripande sätt vårt resonemang gällande de olika aspekter vi ville undersöka under den process som uppstår från avsändaren till själva upplevelsen hos mottagaren. Vi bestämde oss dock för att endast koncentrera oss på själva budskapet och mottagaren. Med kommunikationsmodellen i åtanke valde vi diskurs som metod för att kunna analysera det material som vi planerade att samla in under skrivandets process. Vi beslutade oss härmed för att göra en textanalys eftersom vi tyckte att det var det bästa tillvägagångssättet att presentera den uppbyggda berättelsen som bildar diskursen kring Las Canteras. Med tanke på de texter vi

---

⁷ Sällskapsresan (1980) svensk långfilm. Copyright Svensk Filmindustri. Svensk komedi om två skandinaver på chartersemester på Gran Canaria

⁸ Gripsrud, J. (2002) sid 137.

inkluderat i vår analys, vilka riktar sig språkmässigt till nordiska resenärer, bestämde vi oss även för att rikta vår undersökning specifikt mot dessa.

Figur 2. Kommunikationsmodellen⁹

Vi hade som sagt kommit överens om att göra en fältstudie och inför valet av metoder tog vi hjälp utav figur 3. Den ger en indikation om vilken metod som är mest lämplig beroende på hur man förhåller sig till det fenomen man undersöker.¹⁰ Med denna modell i åtanke bestämde vi oss för att skapa en enkät som skulle delas ut till nordiska resenärer som befann sig i Las Palmas och som då besökt Las Canteras under sin vistelse. Innan avresan tryckte vi upp 200 enkäter i hopp om att få en stor del av dem ifyllda och därmed inneha tillräcklig mycket med material för att kunna dra generella slutsatser och svara på våra frågor.

Bör användas	Kvantitativ metod	Kvalitativ metod
- när vi har:	God kunskap om det studerade fenomenet	Liten kunskap om det studerade fenomenet
- när vi ska:	Pröva teorier och hypoteser	Utveckla nya teorier och hypoteser
- när vi vill:	Generalisera (veta lite om många enheter)	Få mycket information om många enheter (ej generalisera)
- när vi vill:	Veta hur ofta ett fenomen uppträder	Veta vad ett fenomen innehåller
Fördelar:	Många enheter Möjlighet att generalisera från urval till population med hög grad av säkerhet Relativt låg kostnad	Djup och detaljförståelse Helhetsförståelse av fenomen/situation/individ Flexibilitet i datainsamlingen
Nackdelar:	Ytlig information Stelhet i datainsamlingen Åsikter påtvingas genom standardiserade frågor och svarsalternativ Analytisk distans kan ge dålig förståelse	Oöverskådlig och alltför detaljerad information Hög kostnad, särskilt i analysfasen Närhet till respondent kan störa förmågan till analytisk distansering För stor flexibilitet kan göra att undersökningen aldrig blir färdig

Figur 3. Översikt kvantitativ och kvalitativ metod¹¹

Under arbetets gång tog vi även kontakt med olika researrangörer som hade resor till Las Palmas under den tiden vi hade tänkt befinna oss på Gran Canaria. Detta gjorde vi i hopp om att få en kontaktperson i Las Palmas under vår vistelse där som även skulle kunna vägleda oss att hitta nordiska turister. Vi var väl medvetna om att vi kanske skulle bli tvungna att utöka

⁹ Gripsrud, J. (2002) sid 137.

¹⁰ Jacobsen, D. I. (2002) sid 150.

¹¹ Jacobsen, D. I. (2002) sid 150.

våra metoder med andra kvalitativa eller kvantitativa metoder för att få insamlat tillräckligt med analysmaterial.

Fältstudien skedde mellan den 25 april och 8 maj, 2005 i Las Palmas, Gran Canaria. Redan vid ankomsten insåg vi att säsongen för de nordiska turisterna var så gott som slut och istället för att stå på Las Canteras och dela ut enkäter blev vi tvungna att praktiskt taget jaga de få nordiska turister som var kvar i Las Palmas. Vi valde att komplettera vårt analysmaterial med djupintervjuer och observationer. Djupintervjuerna innefattade nordiska resenärer som besökt Las Palmas under kortare eller längre vistelser och observationerna skedde under olika tider av dygnet på Las Canteras - stranden. När vi kom hem från Las Palmas kompletterade vi våra intervjuer med att intervjua en svensk som tidigare besökt Las Palmas som charterresenär.

För att undersöka besökarnas påverkan och upplevelse av stranden, som är det slutliga målet med uppsatsen, ville vi först ta reda på vilken diskurs som fanns kring Las Canteras och som textens mottagare och platsens besökare ska förhålla sig till på ett eller annat sätt. Genom en analys av texters egenskaper kan man kartlägga hur diskurserna förverkligas textuellt.¹² Kritisk diskursanalys jobbar mycket med analys av text och vi har tittat på diskursanalytikern Norman Faircloughs tredimensionella analysmodell innan vi startade vår textanalys. Denna beskrivs ytterligare i kapitel 3. I vår slutanalys kommer vi att visa sambandet mellan den uppbyggda berättelsen och den upplevda berättelsen med hjälp av Christian Grönroos modell *Total upplevd kvalitet* eftersom den illustrerar hur kundens förväntningar avsevärt styr den totala upplevelsen.¹³ Grönroos är professor i företagsekonomi vid Svenska Handelshögskolan i Helsingfors. Modellen kommer att presenteras senare i uppsatsen.

Det faktum att vi nu hade kunnat samla in både kvantitativt och kvalitativt material till vårt arbete kändes inte negativt på något sätt då frågeställningen även anpassades något till det material vi hade att utgå ifrån. Eftersom omständigheterna var som de var gällande bristen på nordiska turister var vi tvungna att anpassa våra metoder till den situation vi befann oss i vilket kommer att illustreras tydligare i kommande kapitel.

---

¹² Winther-Jørgensen, M. & Phillips, L. (2000) sid 87.

¹³ Grönroos, C. (2002) sid 81.

2.1.1 Textanalys

Vi har valt att först göra en textanalys av resebeskrivningarna av Las Canteras med syfte att finna den uppbyggda berättelsen.

Urval av textmaterial att analysera har vi gjort genom att välja olika typer av vanliga källor där vi tror att resenärer söker sin information innan resan. Genom *Fritidsresors* och *Apollo*s broschyrer samt *MyTravels resmålsguide* har vi täckt in informationsmaterialet från de största charterbolagen som har resor till Las Palmas. Vi valde sedan ut två kända guideböcker *Första klass reseguide* och *Globetrotter*. Genom att söka på Internet och i artikeldatabaser med sökorden Las Palmas och Las Canteras valde vi sedan ut artiklar från resetidskrifterna *Vagabond* och *RES* samt ur dags- och kvällstidningarna *Dagens Nyheter* och *Aftonbladet*. Samma sökmotord gav oss också träff på ett resereportage i text från SVT's program *Go'kväll* som besökt Las Canteras. Målet med urvalet av källor var att ha ett brett sortiment vad gäller kategorier av källor men framförallt att det skulle vara rikstäckande källor med stora målgrupper och därmed ha relevans för vår frågeställning.

2.1.2 Enkäter

Som kvantitativ metod valde vi att göra enkäter (se bilaga I). Vi valde den kvantitativa metoden eftersom vi hade en teori som vi ville pröva och få en allmän uppfattning om (se figur 3 ovan).

Nackdelarna med den kvantitativa metoden är att informationen kan bli ganska ytlig och stel. Frågorna kan, om de formuleras fel, tvinga på åsikter på den som fyller i genom standardiserade frågor och svarsalternativ. Att bara dela ut enkäter kan också skapa en analytisk distans vilket kan bidra till en sämre förståelse.¹⁴ Syftet med enkäterna var att se ifall texterna hade något samband med resenärernas upplevelse av Las Canteras. Därför har vi valt att ställa ganska öppna frågor som uppmuntrar till egna åsikter.

Enkäten var på en sida och inledde med frågor om kön, ålder och nationalitet (se bilaga I). Denna information var inte avgörande för vår analys utan skulle mer användas som ett intressant attribut ifall de tre faktorerna hade ett samband med hur de upplevde stranden. Vi fortsätter att fråga specifikt om Las Canteras för att ta reda på när de hörde talas om den och på vilket sätt. På detta sätt skulle vi få en klarhet ifall de använt sig av mycket textmaterial när de läst om stranden och om de hört om den innan avresan. Vi efterfrågade även om resesällskap

---

¹⁴ Jacobsen, D. I. (2002) sid 150.

för att se ifall denna faktor påverkat besökarnas upplevelse. Genom att ta reda på antalet besök på stranden kunde vi se om de var förstagångsbesökare eller hade varit på plats ett stort antal gånger vilket kan ha betydelse för i vilken grad de påverkats av den diskurs som byggts upp kring Las Canteras. I fråga 8 vill vi att resenärerna skall beskriva stranden med tre ord. Härmed skulle vi kunna se ifall diskursen som skapats i texter om stranden påverkat resenärerna genom vilka ordval de gör och hur det stämmer överens med texternas berättelse. När vi frågar om varför de valt att besöka Las Canteras och vad de gör på stranden får vi reda på om resenärernas tagit till sig begreppen som är vanliga i den uppbyggda berättelsen kring Las Canteras och vilka aktiviteter de ägnar sig åt/deltar i. Vi frågar också om de haft förväntningar på stranden och ifall upplevelsen stämmer överens med dem. Dessa frågor har betydelse i och med att förväntningarna styr den totala upplevelsen.¹⁵ Vi avslutar med att fråga specifikt om vilka källor de använt sig av för att få information om Las Palmas. På det sättet kunde vi se ifall de använt sig av några av de källor som vi analyserat.

Enkätens upplägg och frågornas utformning gjordes med textanalysen som grund för att i största möjliga mån kunna urskilja hur diskursen påverkat resenärerna och i vilken grad de tagit till sig den uppbyggda berättelsen.

2.1.3 Intervjuer

Som tillägg till den kvantitativa metoden valde vi att komplettera med de kvalitativa metoderna intervjuer och observationer. Om vi återigen tittar på figur 3 ovan så är fördelen med den kvalitativa metoden att man får en djupare och mer detaljerad förståelse för det studerade objektet. Därmed passade denna metod bra för oss eftersom syftet med intervjuerna var att få en bredare och djupare bild av resenärernas uppfattning om Las Canteras.

Intervjupersonerna bestod av platsansvariga för resebolag, personal på konsulat, resenärer som varit där en längre tid, resenärer som varit där i fyra dagar, utbytesstudenter och en resenär som köpt en charterresa till Las Palmas för fyra år sedan. Djupintervjuerna gjordes på lite olika ställen men främst nära eller på stranden. När dessa gjordes använde vi intervjuguider där vi hade, som mediavetaren Åsa Thelander uttrycker det, en checklista på "*ska vara med – teman*"¹⁶ (se bilaga II-IV).

---

¹⁵ Grönroos, C. (2002) sid 79.

¹⁶ Thelander, Å. (2002) sid 93.

Urvalet av intervjupersoner är blandat vilket gav oss flera vinklar på upplevelsen och en bra generell överblick. Vings platsansvariga har lång erfarenhet av platsen och av turismen i Las Palmas. Vår förhoppning med intervjun var att de, tack vare den kontakt de har med en stor mängd turister varje säsong, hade snappat upp mycket synpunkter kring Las Canteras från gästerna. De skulle också kunna ge oss en bild av vilka målgrupper som besöker Las Palmas och hur det eventuellt skiljer sig gentemot andra destinationer på ön. Intervjun med den anställda på Finska konsulatet, hoppades vi, skulle kunna ge oss information om de resenärer hon kommit i kontakt med. Därmed kunde vi få veta hur resenärerna upplevt Las Palmas och Las Canteras. Eftersom dessa intervjupersoner varit på plats under en längre tid kunde vi också fråga om deras eget första intryck och vad som förändrats sedan dess.

Intervjuer med resenärer och utbytesstudenter som befann sig i Las Palmas inriktades på deras egna upplevelser och synpunkter om Las Canteras. Vi bad dem berätta om vad de hört och läst om stranden innan resan, hur de ställde sig till det de läst, vilka förväntningar de hade och hur detta stämde överens med verkligheten.

För att få så bra svar som möjligt i en intervju bör man ställa öppna frågor. Svaret på en öppen fråga kan, i motsats till en stängd fråga, inte bli *ja* eller *nej* utan kräver att den frågade utvecklar och förklarar. Detta innebär alltså att man inte lägger orden i munnen på intervjupersonen utan låter personen utveckla sina egna svar.¹⁷ Man bör även undvika ledande frågor. Enligt journalisten Björn Häger är världens bästa fråga – *hur då?* och världens näst bästa fråga – att inte fråga alls.¹⁸

Alla våra intervjuer genomfördes som samtal utifrån teman. Under varje tema hade vi för att guida oss själva ställt upp ett antal frågor som vi ville ha svar på. Vi försökte i största möjliga mån använda oss av öppna frågor och tystnad vilket fungerade bra och fick intervjupersonerna att utveckla sina svar. Då stranden kan vara ett lättamt ämne att prata om och då Las Canteras verkade vara kärt för de flesta så var det inga problem att få intervjupersonerna engagerade i samtalet om stranden. De var alla frispråkiga och berättade gärna om sina upplevelser och intryck och därför blev det tematiserade samtalet en utmärkt intervjuform för att få den information vi önskade.

Att transkribera och analysera flera djupintervjuer var mer tidskrävande än att bara analysera lättöverskådliga enkäter. Intervjuerna gav oss dock en bättre insikt i vad resenärerna tänker och

---

¹⁷ Häger, B. (2001) sid 61-62.

¹⁸ Häger, B. (2001) sid 72-73.

tycker. Tillsammans med våra observationer gav detta oss en mycket bra helhetsbild av situationen på Las Canteras och vad resenärerna hade för åsikter om den.

2.1.4 Observationer

Observationer gör vi hela tiden då vi för det mesta lägger märke till saker i vår omgivning. Det som skiljer ”alldagliga” observationer från vetenskapliga är att den vetenskapliga observationen sker i syfte att belysa en viss frågeställning på ett systematiskt sätt.¹⁹

Att använda observationer som metod för att komplettera de övriga delarna var för oss ganska självklart då vi tyckte det var en utmärkt metod utifrån vår frågeställning. På det sättet kunde vi se hur stranden används, de olika skiftningarna i aktiviteterna som förekommer och även vilken tid på dygnet allting sker. Genom observationer kunde vi själva iaktta det som nämndes i en del intervjuer och också se det i sin kontext.

Begreppet observationer tolkas lite olika, från den mest vida tolkningen att det är ett paraplybegrepp för alla kvalitativa metoder (intervjuer, direkt observation och samspel med de studerande människorna) till den lite snävare betydelsen att det är en av flera kvalitativa datainsamlingsmetoder. Vi har valt den senare synen på observationer då vi främst har samlat in informationen genom att iaktta och delta i andra människors samspel på stranden. Observationer är den metod som i högsta grad bygger på närheten till de studerades vardagliga liv. Man strävar efter att följa det naturliga flödet av händelser med så lite påverkan som möjligt.²⁰ Observation i fält inkluderar alla sinnen, syn, hörsel, lukt, smak och känsel. Det handlar alltså inte bara om att se som ordet observation ger associationer till.²¹

När man observerar finns det olika roller man kan inta. I en öppen observation vet de studerade att de deltar i en undersökning och i en dold observation vet de inte det. Det finns dessutom ett index på deltagande mot icke deltagande observation beroende på hur mycket observatören själv är med i aktiviteterna, enligt nedanstående modell,²² figur 4. Deltagande observationer kompletteras ofta med intervjuer.²³

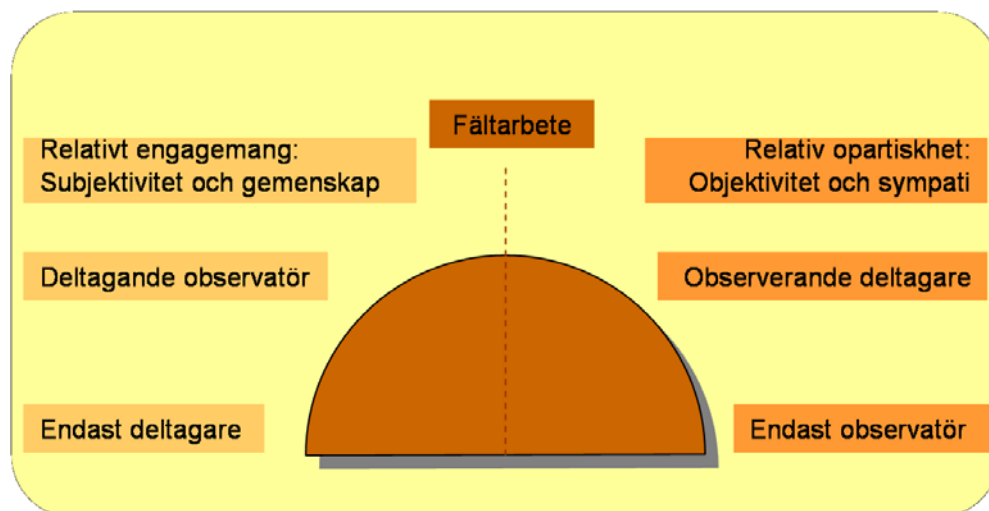
¹⁹ Bengtsson, C. et al (1998) sid 51-53.

²⁰ Bengtsson, C. et al (1998) sid 51-53.

²¹ Kaijser, L & Öhlander M (1999) sid 77-78.

²² Bengtsson, C. et al (1998) sid 57-61.

²³ Kaijser, L & Öhlander M (1999) sid 87.

Figur 4. Olika observatörsroller²⁴

När vi har observerat på Las Canteras har vi valt att vara deltagande observatörer eftersom det är svårt att ställa sig helt objektiv som observatör. Vi har inte endast deltagit som utomstående utan även som turister då vi medverkade i bilden av det vi observerade. Vår observatörsroll har varit tämligen dold. Vi har inte informerat någon om att vi har gjort en observation eller undersökning och vi tror inte att det är någon som har lagt märke till oss. I den mån de har gjort det är vi ändå skeptiska till att de har uppfattat att de blivit systematiskt observerade.

När man observerar finns det vissa aspekter man måste ta hänsyn till som påverkan på studieobjektet och medvetenheten om att en människa alltid betraktar verkligheten ur ett visst perspektiv.²⁵ Det vi studerade var hur olika människor använde stranden och främst då hur turister kunde uppfatta situationen. Vi inser att våra observationer påverkas av oss som människor, men då vi själva också kom dit som turister anser vi att detta inte har någon negativ effekt på våra observationer.

Observationerna har vi gjort på stranden vid olika tidpunkter och olika platser för att försöka få en helhetsbild av dess rörelse och hur människor använder stranden vid olika tillfällen. Under observationerna har vi antecknat i personliga fältdagböcker. Senare i uppsatsen kommer vi att använda observationerna till att bland annat göra en rytmanalys av stranden. Denna baseras på fältdagböckerna och förtydligas genom utdrag ur dessa. En sådan analys klargör växlingar och variation i aktiviteter och intensitet på stranden. Vad som händer på stranden, vad andra gör där och hur stämningen är tror vi är faktorer som har betydelse i diskursen och påverkar upplevelsen. Genom observation och rytmanalys kommer detta fram på ett bra sätt.

²⁴ Bengtsson, C. et al (1998) sid 58.

²⁵ Kaijser, L. & Öhlander, M. (1999) sid 86.

2.2 Avgränsning

Redan i ett tidigt skede av vår arbetsprocess valde vi att utgå från kommunikationsmodellen (se figur 2). Skulle vi ha valt sändaren hade vi koncentrerat oss på författarna; deras idéer och syften med berättelserna. Men eftersom vi var intresserade av själva berättelsens innehåll och på vilket sätt en uppbyggd berättelse kan påverka en mottagares upplevelse av det valda objektet så föll det sig naturligt att avgränsa oss till de två senare komponenterna i kommunikationsmodellen. På det sättet skulle modellen bäst tjäna vårt syfte.

När det gällde urvalet av texter så avgränsade vi oss till texter tagna ur bland annat kända guideböcker, resebroschyrer, artiklar och även Internettexter – alla skrivna för svenska och/eller skandinavisk talande resenärer. Detta val gjordes eftersom vi ansåg att undersökningen skulle bli för omfattande om vi skulle inkludera texter som har en bredare målgrupp. Nordiska resenärer innebär i denna uppsats charterturister, utbytesstudenter och människor som varit bosatta i Las Palmas en längre tid.

Vi har använt oss av enkäterna till en viss grad i vår analys men begränsat oss till ett antal frågor. Detta på grund av att vi inte har kunnat dra några generella slutsatser om alla frågorna eftersom de enkäter som ifylldes inte var tillräckligt många. Det är frågorna 1-3, 6, 7 och 10 som vi inte tagit med i vår analys.

Det hade varit intressant att även inkludera staden i vårt studieobjekt eftersom stranden mer eller mindre ligger mitt i staden och det är närheten till allting som ansågs vara det bästa med stranden. Men hade vi gjort det hade vår analys blivit ytlig och inte särskilt berikande eftersom studieobjektet hade blivit för omfattande med tanke på vad som skall presteras för en kandidatuppsats. Till Las Canteras hör också strandpromenaden som kantas av restauranger och caféer. Där är det liv och rörelse hela tiden. Vi valde att i vår analys avgränsa oss till endast stranden och den aktivitet som försiggår på strandpromenaden. Denna aktivitet innefattar då även restaurangernas uteserveringar och sittplatser medan själva restaurangerna och småbutikerna inte kommer att vara relevanta för vår analys.

Vi var mer eller mindre begränsade när det gällde tidsaspekten, dels för att vår vistelse endast varade i två veckor och för att vi inte hade möjlighet att komma iväg tidigare under våren. Detta berodde på andra kurser inom vår utbildning och att C-uppsatskursen blivit planerad mot slutet av våren. Hade vi inte varit tvungna att arbeta inom vissa tidsperioder så hade vår

fältstudie kunnat generera en annan mängd material och ett annat sorts underlag för vår uppsats.

2.3 Källkritik

Det material vi använt i vår uppsats är relevant för att besvara våra frågeställningar. Vi har dock tagit i beaktande att det finns brister i våra källor och detta kan därmed ha påverkat våra slutsatser.

Texturvalet baserades på våra egna uppfattningar om vilka texter som skulle vara lättillgängliga för den typiske resenären vilket kanske inte överensstämmer med verkligheten. Texterna kanske inte når ut till den typiske resenären vilket skulle betyda att denne inte skulle få ta del av den uppbyggda berättelsen om Las Canteras som skapas med hjälp av dem.

Resenärerna vi intervjuade skiljde sig åt när det gällde syfte med vistelsen i Las Palmas och även själva tidsaspekten av resan. Sådana faktorer påverkade svaren om Las Canteras och upplevelsen av stranden. Samma fenomen kan sägas om enkätsvaren vi fick in. I och med att många av respondenterna inte var resenärer med 1-2 veckors vistelse utan en del av dem hade befunnit sig där en längre tid påverkade dessa faktorer upplevelsen av stranden. Det faktum att vi endast fick 39 enkäter ifyllda gör att det blir svårt att använda dem som ett bra underlag.

Vi är medvetna om att Grönroos modell *Total upplevd kvalitet* (se kapitel 6.1.2, figur 6) skapats för att behandla servicemötet och faktorer som påverkar den upplevda tjänsten. Upplevelsen av Las Canteras är inte direkt ett servicemöte men man kan ändå behandla den i modellen som en tjänst eftersom upplevelsen mer eller mindre påverkas av liknande faktorer. Trots att vi i stor utsträckning använder modellen för att förklara sambandet mellan upplevelser och förväntningar kommer andra påverkande faktorer att tas i beaktande.

Avslutningsvis ser vi kritiskt på de statistiska uppgifter vi använt oss av i kapitel 4 *Gran Canarias Bakgrund*. Det gäller då främst hemsidan www.grancanaria.st eftersom den ursprungliga källan till siffrorna inte framgår.

---

3. Dagens sanning – sociala konstruktioner

3.1 Diskursanalys

Diskurser och konstruktioner av verkligheten genomsyrar denna uppsats och är en så viktig grund för oss att vi valt att tillägna det ett eget kapitel. Diskursanalys är inte bara en teoretisk ram för vårt arbete utan också en stor del av den metod vi arbetar efter, därav placeringen här mitt emellan metod och teori. Diskurs är ett bestämt sätt att tala om och förstå världen.²⁶ Vad vi vill göra genom denna analys är att titta närmare på det sätt man talar om och förstår Las Canteras. Begreppet diskurs innefattar ofta en idé om att språket är strukturerat i olika mönster som vi följer när vi agerar inom olika sociala områden.²⁷

Det är intressant att fundera över hur man genom text och bild skapar ”sanningar” och kategoriserar företeelser vilket i förlängningen kan ha inverkan på och förändra hur vi uppfattar världen och påverka sociala handlingar och rörelser i tid och rum. Genom att vara medveten om att det finns olika diskurser i samhället kan vi lättare hålla oss kritiska till dessa och fundera kring hur vi vet vad vi vet, varifrån informationen kommer, hur den har producerats och varför, för vems intresse, och analysera de ”sanningar” vi kanske annars skulle ta för givna.²⁸

Diskurser representerar eller föreställer en verklighet, men samtidigt skapar diskurser världen genom att fördela tyngdpunkten för vad som är betydelsefullt och ge selektiva skildringar. Diskursanalys innebär att problematisera själva essensen i en företeelse, allt från sociala kategorier till handfasta ting.²⁹ Marianne Winther-Jørgensen och Louise Phillips, forskare vid Roskilde universitetscenter, skriver att vårt tillträde till verkligheten går genom språket. Med hjälp av språket skapar vi representationer av verkligheten, som aldrig bara är speglingar av en redan existerande verklighet - representationerna bidrar till att skapa den.³⁰ Genom språk, ordval och formuleringar i resebeskrivningar av Las Canteras skapas en representation av stranden. I denna diskurs kring platsen och strandlivet utgår vi ifrån att det är en högst selektiv skildring som framställs eftersom det (i de flesta fall) handlar om att uppmuntra människor att resa dit och uppleva platsen.

---

²⁶ Winther-Jørgensen, M. & Phillips, L. (2000) sid 7.

²⁷ Winther-Jørgensen, M. & Phillips, L. (2000) sid 7.

²⁸ Mills, S. (2003) sid 66.

²⁹ Börjesson, M. (2003) sid 19.

³⁰ Winther-Jørgensen, M. & Phillips, L. (2000) sid 15.

Några nyckelpremisser för en diskursanalys enligt Winther-Jørgensen och Phillips är:

- *En kritisk inställning till självklar kunskap*: Verkligheten är bara tillgänglig för oss genom våra kategorier och vår kunskap.
- *Historisk och kulturell specificitet*: Vår syn på och kunskap om världen är alltid kulturellt och historiskt präglade.
- *Samband mellan kunskap och sociala processer*: Vårt sätt att uppfatta världen skapas och upprätthålls i sociala processer.
- *Samband mellan kunskap och social handling*: I en bestämd världsbild blir vissa handlingar naturliga och andra otänkbara, sociala konstruktioner får därmed konkreta sociala konsekvenser.³¹

Las Canteras är ett objekt, en strand, en plats med mening för oss eftersom den är del i vår diskurs. Vi kategoriserar platsen som en strand. Detta gör vi enligt vår kulturella konstruktion av verkligheten och jämförelser med andra typer av platser. En strand behöver se ut på ett visst sätt för att bli en strand; vatten, sand, renhet etcetera. Den behöver viss funktion och estetik och den måste presenteras som en strand.³² Detta skriver också etnologen Katarina Saltzman om när det gäller analys av och sätt att se på landskap och natur. Den enskilda människans upplevelse av landskapet är en viktig aspekt att ta hänsyn till i studier av detta slag. Inget landskap kan nämligen existera om det inte är ett landskap *för* någon.³³ Att vi kategoriserar platsen och benämner den med den språkliga representationen *strand* styr sedan hur vi använder platsen. Den sociala praktiken kring strand-diskursen ger mönster för vad man gör på en strand, hur man klär sig, rör sig och så vidare medan andra handlingar blir orimliga.

Den generella representationen strand ger vissa ramar men sedan finns också underkategorier och diskurser kring varje enskild strand som kan skilja sig på olika sätt. Diskurs är "*tal och text i kontext*"³⁴ och den specifika kontext vi vill undersöka är Las Canteras.

---

³¹ Winther-Jørgensen, M. & Phillips, L. (2000) sid 11f.

³² Börjesson, M. (2003) sid 55.

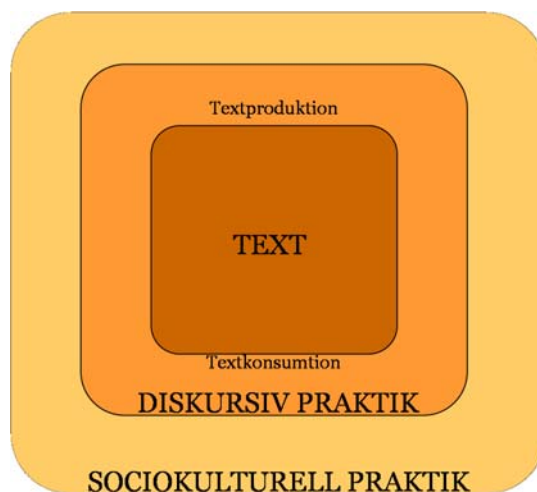
³³ Saltzman, K. (2001) sid 130.

³⁴ Börjesson, M. (2003) sid 55.

3.2 Faircloughs tredimensionella modell

Diskursanalytikern Norman Fairclough hör till det angreppssätt inom diskursanalys som kallas kritisk diskursanalys.³⁵ Han har utvecklat en analysmodell där han ser varje språkbruk som en kommunikativ händelse, vilken har tre dimensioner:

1. en text, skriftlig eller muntlig
2. en diskursiv praktik, som innebär produktion och konsumtion av texter
3. en social praktik, den diskursiva händelsens kontext³⁶

Figur 5. Faircloughs tredimensionella modell för diskursanalys³⁷

För Fairclough består diskurs enbart av lingvistiska element.³⁸ När vi använder denna modell som en ram för vår analys håller vi oss ganska fria från förlagan. Utifrån vår frågeställning har det också blivit så att vissa delar ägnas mer tid än andra, till exempel ligger fokus på textens konsumtion i den diskursiva praktiken medan produktionen lämnas obehandlad eftersom vi avgränsat vår undersökning till att gälla meddelande och mottagare.

Filosofen Michel Foucault har en annan syn på diskurs. Till skillnad från Fairclough, som ser diskursen främst genom lingvistik, menar Foucault att allt omkring oss är en diskurs. Diskurs handlar inte bara om ord på papper, bilder etcetera, utan våra diskursiva förståelser påverkar också vårt handlande som i sin tur påverkar "verkligheten" och vår materialitet, som i sin tur påverkar våra sätt att tala om och förstå världen. Så det finns hela tiden en ömsesidig påverkan mellan det skrivna och sagda och den materiella verkligheten. Han förnekar inte förekomsten av en verklighet som föregått mänsklig existens men han menar att verkligheten inte har någon mening för oss förrän den har "sugits in" i någon diskurs.³⁹ Vi kommer inte att behandla

³⁵ Winther-Jørgensen, M. & Phillips, L. (2000) sid 66.

³⁶ Fairclough, N. (1995) sid 57.

³⁷ Fairclough, N. (1995) sid 59.

³⁸ Winther-Jørgensen, M. & Phillips, L. (2000) sid 72.

³⁹ Winther-Jørgensen, M. & Phillips, L. (2000) sid 19-21.

Foucaults resonemang ytterligare i uppsatsen förutom att vi utvidgar Faircloughs modell och tankar med att se bortom orden där även rörelser och omgivning finns med i diskursen, därför finner vi det relevant att kort nämna även lite av Foucaults tankar ovan.

4. Bakgrund

4.1 Turism på Gran Canaria

Söndagen den 22 januari 1956 lyfte ett flygplan med 36 passagerare från Bromma flygplats utanför Stockholm vilket, enligt kanariska tidningar, anses vara det första charterflyget till Las Palmas. I år firar turismen 50-årsjubileum på Gran Canaria vilket firas på diverse sätt, bland annat med en fototävling där resenärer kan skicka in sina fotografier från den tiden.⁴⁰ Den svenska turismen har haft stort inflytande på Gran Canaria, kanarierna säger till exempel *la sueca*, svensken, om alla turister.⁴¹

Bild 1. Turister för 50 år sedan⁴²

Gran Canaria är den tredje största kanarieön med sina 1533 kvadratkilometer och 710 000 invånare.⁴³ Turismen har blivit öns främsta inkomstkälla⁴⁴ med cirka en och en halv miljon besökare per år.⁴⁵ Enligt före detta reportern Bengt Björnekärr ligger svenskarna på tredje plats som största turistgrupp med 197 930 turister under 2004. Storbritannien kom på första plats med 760 897 resenärer och Tyskland på andra plats med 757 347 resenärer. Efter Sverige kommer Norge och Holland på fjärde respektive femte plats.⁴⁶ I januari år 2005 minskade de svenska turisterna med 5,81 procent jämfört med föregående år. Norge och Finland har däremot ökat med 5,03 procent respektive 17,01 procent gentemot motsvarande period 2004. Detta visar på ett totalt ökat resande från Norden till Gran Canaria.⁴⁷

⁴⁰ Björnekärr, B. (2005-05-17) http://www.spanien.st/news/news_pres.php3?nr=800042393&mark=turism.

⁴¹ Garcia, M. (2005-05-04).

⁴² Björnekärr, B. (2005-05-17) http://www.spanien.st/news/news_pres.php3?nr=800042393&mark=turism.

⁴³ Paszkiewicz, P. & Faryna-Paszkiewicz, H. (2004) sid 41.

⁴⁴ Patronato de Turismo de Gran Canari (2005-05-18) http://www.grancanaria.com/patronato_turismo/3489.0.html.

⁴⁵ Paszkiewicz, P. & Faryna-Paszkiewicz, H. (2004) sid 41.

⁴⁶ Björnekärr, B. (2005-05-17) http://www.spanien.st/news/news_pres.php3?nr=800042379&mark=turism.

⁴⁷ Björnekärr, B. (2005-05-17) http://www.spanien.st/news/news_pres.php3?nr=800044954&mark=Las+Canteras.

Båttrafiken har haft en stor inverkan på Gran Canarias turismutveckling sedan det under 1800-talet blev populärt bland européer att åka till Gran Canaria för att vila. Denna popularitet utnyttjades av båtbolagen som började bygga till hytter på sina båtar för de resande. Det gav också uppslaget till att bygga hotell på ön, det enda av dessa som är i bruk idag är Hotell Santa Catalina som byggdes år 1890. År 1930 invigdes Gran Canarias flygplats men det var inte förrän på 1950-talet som turismen fick besökssiffror av större betydelse.⁴⁸

Det som lockar resenärerna till Gran Canaria är bland annat det jämna milda klimatet, landskapet och de olika turistattraktionerna. Maspalomas är den största turistorten på ön vilken ligger på öns södra sida där man garanterar sol året om och i kärnan av denna turiststad ligger Playa del Inglés med sina hotell, barer och sandstränder. Öns huvudstad är Las Palmas som ligger på den nordöstra sidan av ön vilken grundades av de spanska erövrarna den 24 juni 1478. För de fartyg som seglade längs med Afrikas kust och skulle till Amerika blev Las Palmas en viktig hamnstad. Det sägs att Christofer Columbus gjorde ett avbrott i en av sina upptäcktsresor för att låta reparera sina fartyg i Las Palmas år 1492.⁴⁹ Det är få städer i Europa som har en nästan fyra kilometer lång sandstrand mitt inne i stan. Detta har dock Las Palmas; det vill säga Playa de Las Canteras.⁵⁰

4.2 Playa de Las Canteras

*Bild 2. Playa de Las Canteras idag*⁵³

Mitt i Gran Canarias huvudstad Las Palmas ligger den 3,8 kilometer långa stranden Playa de Las Canteras.⁵¹ Det sägs att det var på den här stranden som den moderna turismen en gång startade på Gran Canaria i mitten på 1800-talet.⁵² Tack vare Gran Canarias jämna och milda klimat kan man utnyttja stranden hela året om.

⁴⁸ Patronato de Turismo de Gran Canari (2005-05-18) http://www.grancanaria.com/patronato_turismo/3489.0.html.

⁴⁹ Paszkiewicz, P. & Faryna-Paszkiewicz, H. (2004) sid 42-46.

⁵⁰ Patronato de Turismo de Gran Canaria (2005-05-18) http://www.grancanaria.com/patronato_turismo/10737.0.html.

⁵¹ Patronato de Turismo de Gran Canaria (2005-05-18) http://www.grancanaria.com/patronato_turismo/10737.0.html.

⁵² Mead, R. (2002) sid 50.

⁵³ Larsson, F. (2002-05-02)

Precis utanför stranden ligger det naturliga revet *La Barra* som skyddar stranden för vågor men också bidrar till dess rika undervattensliv. Kustområdet rymmer ett endemiskt ekosystem med mer än 200 olika alg- och tångväxter och ett rikt fiskliv. Det spanska turistrådet skriver på sin hemsida att denna "marina lunga" ersätter huvudstadens brist på grönområden. Med sin mer än tre kilometer långa sandstrand och strandpromenad är Las Canteras stadens främsta friluftsområde. Stranden sträcker sig från La Puntilla i norr till La Cicer i söder. Här kan man vid vilken tid som helst på dagen se badare, surfare, folk som promenerar, sportutövare eller de som kommit för att söka lugn och ro. Las Canteras har också varit delaktig i stadens utveckling ur socialt, turism- och handelsperspektiv.⁵⁴

---

⁵⁴ Patronato de Turismo de Gran Canaria (2005-05-18) http://www.grancanaria.com/patronato_turismo/10737.0.html.

---

5. Den uppbyggda berättelsen

5.1 Kulturarv

Vad menas med kulturarv och kan man verkligen se en strand som ett kulturellt arv? Enligt Riksantikvarieämbetet menas med kulturmiljö i princip hela den miljö som har formats av oss människor genom tiderna. Det kan vara alltifrån en enskild plats eller byggnad till hela landskap. Kulturarv är ett vidare begrepp. Det innefattar inte bara föremål, byggnader och fornlämningar utan också berättelser, traditioner och andra immateriella värden som vi övertar från tidigare generationer.⁵⁵ Vi ser därför den diskurs och berättelse som skapats kring Las Canteras som något som väl kan klassas som kulturarv och diskuteras utifrån de förutsättningarna. Stranden och dess kultur är full av traditioner och immateriella värden som skapats, utvecklats och bevarats över generationer.

Människors sätt att förhålla sig till natur och kultur förändras i takt med att samhälleliga, ekonomiska, estetiska och andra intressen växlar. Med nya intressen påverkar människor sina fysiska omgivningar på ständigt nya sätt. Resultatet blir ett landskap och en kultur i ständig rörelse.⁵⁶ När vi väljer vad vi vill bevara och vad vi vill föra vidare så väljer vi samtidigt bort andra saker som anses mindre viktiga. Denna valprocess menar Barbara Kirshenblatt-Gimblett, professor i performance studies, gör att kulturarvet säger mer om vår egen tid, hur vi uppfattar nutiden och vad vi jämför den med än vad det faktiskt berättar om det vi valt ut.⁵⁷

Historien och kulturen är allt viktigare handelsvaror som används för att attrahera turister.⁵⁸ Gran Canaria, Las Palmas och Las Canteras har sin historia tillbaka till guancherna, urinvånarna, att arbeta med i marknadsföringen men också en historia och ett kulturarv ur charterturistisk bemärkelse: det sägs ju vara här i Las Palmas som charterturismen startade för exakt 50 år sedan.⁵⁹ Kanske var Las Canteras den första strand som de första svenska charterturisterna besökte? Så det finns även ett turistiskt kulturarv.

---

⁵⁵ Riksantikvarieämbetet, (2005-05-12) www.raa.se

⁵⁶ Saltzman, K. (2001) sid 113.

⁵⁷ Kirshenblatt-Gimblett, B. (1998) sid 2f.

⁵⁸ O'Dell, T. (1999) sid 34.

⁵⁹ Björnekärr, B. 2005-04-28.

När det handlar om kulturturism, kulturarvturism och naturturism uppstår ofta den problematiska frågan om att *bruka eller bevara?*⁶⁰ På Las Canteras är detta problem inte av samma dignitet. Kulturen och kulturarvet här ligger just i brukandet av stranden. Visst arbetar de för bevarande genom den omfattande städning som görs, ständigt patrullerande poliser och bortfraktande av överflödigt sand med några års mellanrum.⁶¹ Det speciella med en strand i kulturarvssammanhang är att bevarandet och brukandet här inte utesluter varandra utan är beroende av varandra. Man kan till och med säga att brukandet av Las Canteras är ett sätt att bevara, både den fysiska miljön men också kulturen (strandkulturen).

5.2 Plats

Plats är ett mångtydigt begrepp. Det kan vara en geografisk punkt, en destination, stad, stadsdel eller liknande. Det kan vara en mötesplats, ett ställe där man samlas för gemenskap. Platsen kan vara ett avgränsat område som är del av något större. Ofta ses platsen som en fast punkt, men tolkningen är alltid subjektiv och det finns lika många betydelser i ordet plats som det finns människor.⁶² Platsbegreppet är skapat i språket och är därmed en social konstruktion. Etnologen Anna Burstedt skriver om hur platsuppfattningar är konstruerade av föreställningar och förväntningar såväl på ett individuellt som på ett kollektivt plan.⁶³

Las Canteras är en plats som är en del av Las Palmas. Den är avgränsad av funktionen som strand och den är avgränsad genom den geografiska strukturen. Sandstranden skiljer sig markant från stadens gator, människors sysslor och användning av strand respektive gator avgränsar också tydligt Las Canteras som en plats. Förutom en rent geografisk area är stranden också en kontext där händelser äger rum. Genom att befinna sig där får vi upplevelser, intryck och minnen (stimuli) som blir en del av vår erfarenhetsbank, vi knyter emotionella band till platsen, vi relaterar den till andra platser och skapar vår identitet och platsens identitet för oss. Aktörerna på stranden har också stor betydelse för platsen, den fungerar som en arena eller en scen där något utspelar sig. Platsen är som en process, i ständig rörelse och ständig förändring. Den skapas och omskapas av alla interaktioner och aktiviteter som aktörer bidrar med.

Plats är nära förbundet med natur och landskap. Begreppet landskap används ofta om ett landområdes rent visuella karaktär (om man bortser från den geografiska indelningen av landet,

---

⁶⁰ Riksantikvarieämbetet, Kulturarvturism strategi 2005-2007.

⁶¹ Björnekärr, B. 2005-04-28.

⁶² Massey, D. (1995) sid 50.

⁶³ Burstedt, A. (1999) sid 174.

exempelvis Skåne). Dagens svenska ord landskap är ett mellanting mellan det gamla nordiska landskapsbegreppet för samhälle och plats och det anglosaxiska begreppet som är synonymt med vy, utsikt eller panorama.⁶⁴

Las Canteras är en strand, men också ett landskap. Landskapet finns i gränslandet mellan det som brukar kallas natur och det som brukar kallas kultur.⁶⁵ Naturen är en representation för frihet, beständighet, något opåverkat medan kulturen är en konstruktion av människan, något format. Ett kulturlandskap är med denna beskrivning ett landskap som odlats, formats och påverkats på olika sätt av människan. Därför är de flesta landskap vi idag kommer i kontakt med kulturlandskap, människan har lämnat sina fotspår på de allra flesta ställen. Men naturens processer är trots allt viktiga även i kulturlandskapet, det sker en samverkan mellan naturen och kulturen/människan.⁶⁶

Landskapet Las Canteras innehåller förutom dualismen mellan natur och kultur även:

- **materiellt - mentalt**

Det materiella, sanden, palmerna och vattnet som går att ta på, är inte bara materia utan också symboler som skapar associationer hos besökare. Detsamma gäller för orden som är representationer för det materiella. När potentiella besökare läser texter om Las Canteras innan de reser ger de språkliga representationerna sand, palmer, kristallklart vatten, naturligt rev och så vidare upphov till en mängd associationer och en mental bild av stranden och strandkulturen växer fram hos mottagaren. Relationen mellan dessa är avgörande i diskursen och hur människor sedan förhåller sig till diskursen eller berättelsen och hur deras upplevelse blir.

- **lokalt – globalt**

Det lokala präglar starkt diskursen om Las Canteras, vilket vi kommer att utveckla i nästa kapitel, genom att Las Palmas invånare är mycket närvarande i berättelsen om stranden. För att förstå en plats är det viktigt att se den i sitt lokala sammanhang. Lokalisering, kunskap och förståelse påverkar hur vi uppfattar platser.⁶⁷ Samtidigt som det lokala är en viktig grundsten väger också intresset för det globala tungt. Philip Crang, forskare inom bland annat Human Geographies, radar i sin artikel *Local - Global* upp några resonemang om det globala som han identifierat som viktiga i konstruktionen av världsuppfattningar. Bland annat nämner han diskursen om att utforska och diskursen om ”*global compression*”. Det vill säga den önskan om att upptäcka världen och uppleva det annorlunda, exotiska och genuina som präglar mycket av turismen idag och uppfattningen om att världen krymper. Men ny teknologi och större

---

⁶⁴ Saltzman, K. (2001) sid 143.

⁶⁵ Saltzman, K. (2001) sid 109.

⁶⁶ Saltzman, K. (2001)

⁶⁷ Crang, P. (1999) sid 25.

kunskap har vi närmare, i både tid och rum, till andra delar av världen och kännedomen om den är större.⁶⁸ Det lokala kanariska och det globala internationella finns i diskursen om Las Canteras balanserat i skildringen av den genuint kanariska och lite annorlunda stranden, samtidigt som ”språket” och mönstret för hur man betar sig är globalt och strandens besökare är internationella.

- **subjekt – objekt**

Analysen kan göras både genom att tolka landskapets roll i samhället och/eller människans roll i landskapet.⁶⁹ Människans roller i landskapet kan vara av många olika slag. Men landskapet är inte bara en kontext för människors kroppar, röster och rörelser, det är också skapat av människor. Som aktörer och skapande subjekt bidrar människor på olika sätt till att forma och omforma den fysiska miljö som vi benämner landskap.⁷⁰ Stranden är objektet och subjektet är turisten, besökaren, textförfattaren som besöker, berättar om och skapar stranden. Besökaren skapar sin bild genom att tolka en förmedlad berättelse och införliva med egna uppfattningar och upplevelser med alla sinnen. Samtidigt kan man vända på ekvationen och se stranden som subjekt som formar och styr besökaren. Relationen är intim och det är, som vi ser det, svårt att entydigt skilja dem åt.

- **strand – stad**

Om man ser stranden som det naturliga och staden som det av människor konstruerade så kan man likna denna dikotomi vid föreställningen om natur och kultur. Där stranden representerar frihet, orördhet och lugn medan staden är den kulturella, mänskliga och livfulla platsen. Vid Las Canteras är stad och strand i stort sett sammanväxta men ändå så pass avskilda att de går att se på var för sig. Att vara en oas i staden är en stor del i skapandet av berättelsen om stranden.

Sammantaget gör detta att en plats och ett landskap är ett intressant studieobjekt eftersom det innehåller så mycket. Vi har här redan snuddat lite vid platsbegreppets och dikotomiernas betydelse i den uppbyggda berättelsen om Las Canteras, detta kommer bli ännu tydligare när vi i nästa kapitel går närmare in och analyserar texternas innehåll och innebörd.

---

⁶⁸ Crang, P. (1999) sid 25.

⁶⁹ Saltzman, K. (2001) sid 111.

⁷⁰ Saltzman, K. (2001) sid 119.

5.3 Textanalys

De texter vi analyserar är hämtade ur resebroschyrer, guideböcker, resetidningar, dags- och kvällstidningar, samt från reseföretags hemsidor. Det är totalt tio kortare texter som på olika sätt beskriver eller berättar om Las Canteras (se bilaga II). Målet med analysen är att finna återkommande teman och hur man har byggt en diskurs kring den här stranden genom att använda kulturarvet, naturen och landskapet, olika turistiska diskurser och språkliga representationer i berättandet.

I Faircloughs första dimension (se figur 5), texten, analyseras både innehållets mening och textens form som ofta hänger intimt samman. Han rekommenderar att man försöker se texten som multifunktionell där det både konstitueras trossystem samt sociala relationer och identiteter. Man ska vara observant på representationer, konstruktioner av författarens och läsarens identiteter och konstruktion av relation dem emellan. Fairclough talar också om grad av deltagande och deltagarens identitet och relationer i texten.⁷¹

Textens roll är att fånga läsarens uppmärksamhet.⁷² De texter som vi har analyserat har alla visat sig vara informella och uppbyggda av korta och enkla meningar. Adjektiv och adverb har en central roll i texterna. Dessa ord beskriver inte bara egenskaper hos Las Canteras utan kan betraktas som nyckelord i den uppbyggda berättelsen. De ska framkalla associationer, längtan och drömmar.

När man tittar på hur de olika destinationerna på Gran Canaria profilerar sol och bad så utmärker sig Las Palmas gentemot de andra. Trots att det i alla texter handlar om delvis samma sak – sand, vatten, sol, bad – så byggs kring Las Canteras en egen berättelse som ger sanden och stranden ett liv! Den kunskap och den bild av platsen som texterna förmedlar utgör grund för det sätt resenären kommer att uppfatta stranden.

Unique Selling Points, USP, används ofta i säljande texter, de poängterar det unika och speciella som gör att produkten/tjänsten i fråga skiljer sig från andra.⁷³ I texterna om Las Canteras är USP återkommande teman som man bygger berättelsen kring. Att Las Canteras skiljer sig från andra stränder är i sig ett USP som man lyfter fram. Man använder sig av diskursen kring sökandet efter det annorlunda och genuina. En annorlunda strandkultur utlovas.

---

⁷¹ Fairclough, N. (1995) sid 57-58.

⁷² Thelander, Å. (2002) sid 45-47.

⁷³ Thelander, Å. (2002) sid 45-47.

*”Las Canteras är något annat än Gran Canarias sydliga stränder. Här samsas turister med Las Palmas-bor som tar sig ett dopp efter jobbet. Här sover fiskare under sina jollar som är uppdragna på stranden och här sitter äldre män och ljuger på bänkar. Las Canteras lever. Stranden har puls eller kanske snarare lunk”*⁷⁴

Återkommande ord i texterna är bland annat: bäst, känd, naturlig, ren, gyllene sand, Las Palmas-bor, legendarisk, mitt i stan, samlingsplats. Vad dessa ord berättar är att stranden har en legitimitet genom att vara *känd* och ansedd som *bäst* (på ön, i Spanien, i Europa etcetera.). Genom ordet *naturlig* berättar man om äktheten, vilket likaså kommer fram i beskrivningarna av att det är hit *Las Palmas-born*a själva går. Det är ingen konstlad turistisk plats utan här är det genuint, vilket skulle styrkas av att kanarierna själva är i majoritet. Trots att människorna och deras aktiviteter är så stor del av den berättelse som skapas av Las Canteras så lyckas man ändå frammana en bild av det naturliga, genuina landskapet. Man lyckas kombinera natur och kultur, orört och utnyttjat utan att det framstår som motsägelsefullt. Naturlig och *ren* är också den ekologiska diskursen, här är stranden inte skadad av människornas användande – den är naturlig, ren och väl bevarad.

*”Las Palmas egen riviera – Playa de Las Canteras. Stranden gör ett värdigt intryck. Som om den vore Moder Strand.”*⁷⁵

Med *gyllene sand* spelar man på den romantiska drömmen om den perfekta stranden. *Legendarisk* ger stranden en historia, ett kulturellt arv, det berättas inte mer än så i texterna men bara antydning om en betydelsefull tradition ger legitimitet och känslan av unikheter. När man skriver att Las Canteras ligger *mitt i stan* är det dikotomin mellan staden och stranden man använder sig av. Ordet *citybeach*⁷⁶ förekommer också, *city* och *beach* i ett och samma ord: stranden, naturen, lugnet tillsammans med staden, kulturen och pulsen - motsatspar i harmoni med varandra. Med *mitt i stan* vill man också bygga på närheten som en fördel för besökaren. Slutligen har vi *samlingsplatsen* ett tungt tema i den uppbyggda berättelsen. Las Canteras är en plats där man träffas, gammal som ung, turist som Las Palmas-bo. Det berättas om en gemenskap och känsla av samhörighet genom stranden. En allmänning dit alla har tillträde, där det är lätt att mötas och det är högt i tak. Två av texterna använder också ordet *”vardagsrum”*⁷⁷ för att beskriva stranden. Det är en metafor som väcker just de familjära känslor av gemenskap som man vill inkludera i berättelsen, diskursen, om Las Canteras.

⁷⁴ Abrahamsson, M. Vagabond nr 9 2003.

⁷⁵ Abrahamsson, M. Vagabond nr 9 2003

⁷⁶ Kjeller, E. B. RES, nr 1 2002.

⁷⁷ Elliott Bendz, K. SVT (Internet 2005-04-06) / Arbman, H. Dagens Nyheter (2003-09-07).

”Det här är stadens ’vardagsrum’, här samlas familjer, ungdomar, pensionärer - ja, alla som vill umgås otvunget till bruset av vågorna och den ljumma havsbrisen.”⁷⁸

Det sättet berättelsen om Las Canteras presenteras i vissa texter gör att man ibland får en ”museikänsla”. Det är inte bara en strand där man aktiverar sig och deltar i det sociala strandlivet och platsens rörelsemönster, utan besökaren kan också välja att stå utanför och beskåda allt detta. Man gör då upplevelsen till, vad etnologen Cecilia Fredriksson kallar, en seendets diskurs där det romantiska beskådandet är i behov av distans.⁷⁹ Men framför allt är det för läsaren som man målar upp Las Canteras till ett format vi kan konsumera som vyn på ett vykort. Sociologen John Urry beskriver detta med begreppet *”the tourist gaze”*⁸⁰, hur vi med en objektifierande blick konsumerar de paketerade och inramade upplevelser som serveras oss.⁸¹

”Canteras-stranden var en gång full av turister. I dag är det Las Palmas-borna själva som tagit över playan. Hit går man strax före solnedgången. Familjer dukar upp picknick. Unga grabbar spelar fotboll. Några pensionärer spelar sällskapsspel under parasoll.”⁸²

”I ena änden av stranden, La Cicer, rullar mycket höga vågor in. Där kan du roa dig med att studera de skickliga surfarna tillsammans med den inhemska befolkningen.”⁸³

Genom att man här i MyTravels text lägger till ordet *tillsammans* minskar man museikänslan, trots att det handlar om ett beskådande, och bygger ett av berättelsens återkommande teman nämligen gemenskapen. Besökaren är en deltagare, Las Canteras är för alla och här behöver man inte bara trängas med andra turister, strandens liv dör inte ut när turisterna åker hem, detta är också lokalbefolkningens strand. Som nordisk besökare får du möjlighet att stiga in i Las Palmas vardagsrum och vara tillsammans med den inhemska befolkningen. För att läsaren ska känna sig berörd av budskapet i texten använder alla ett direkt tilltal exempelvis genom uppmaningar.

Den uppbyggda berättelsen om Las Canteras i dessa texter är berättelsen om en strand som är mycket mer än bara en strand. Las Canteras skiljer sig från andra stränder, framför allt från stränderna på södra Gran Canaria. Las Canteras är äkta! För att underbygga detta berättar man om att Las Palmas-borna själva går hit. Man målar upp den romantiska bilden av stranden genom representationer som gyllene sand, kristallklart vatten, naturligt rev som dämpar

⁷⁸ Elliott Bendz, K. SVT (Internet 2005-04-06).

⁷⁹ Fredriksson, C. (1999) sid 138

⁸⁰ Urry, J. (1994).

⁸¹ Urry, J. (1994).

⁸² Arbman, H. Dagens Nyheter (2003-09-07).

⁸³ My Travel resmålsguide (2005-04-06) www.mytravel.se.

vågorna. Konstruktionen av en strand som inte bara är en strand i den traditionella bemärkelsen utvecklas genom berättelserna, aktiviteterna och strandens förändring över dygnet.

*”På morgonen en fridfull plats för jogging, promenader eller ett uppfriskande morgondopp. På dagen en samlingsplats för Las Palmas invånare.”*⁸⁴

*”Här samlas turister och Las Palmas-bor för att sola, bada och ta långa promenader i strandbrynet.”*⁸⁵

*”På kvällen tar nattlivet över.”*⁸⁶

Jogging, promenader, sola, bada, spela fotboll, ha picknick, surfa, sova under sin jolle, morgondopp, kvälldopp, simma ut och botanisera i korallrevet, spela sällskapsspel, umgås, äta gott. Alla dessa aktiviteter nämns i texterna och de sprids över dygnet, för diskursen om Las Canteras handlar också om att det är en levande plats dygnet runt.

---

⁸⁴ Elliott Bendz, K. SVT (Internet 2005-04-06).

⁸⁵ Fritidsresor Vinter 04/05

⁸⁶ Arbman, H. Dagens Nyheter (2003-09-07).

---

6. Den upplevda berättelsen

6.1 Upplevelsen

Upplevelser är, enligt Pine och Gilmore, händelser som engagerar individer på ett personligt plan.⁸⁷ Människor söker idag upplevelser, något att minnas ihop och berätta för andra vänner. Man vill uppleva något minnesvärt, positivt och intressant för att stärka sin egenbild gentemot andra.⁸⁸

I upplevelsen är det många aspekter som spelar in och ju fler sinnen man upplever desto längre kommer man ihåg händelsen.⁸⁹ En omgivning som framkallar känslor av välbehag bidrar sannolikt till att människor söker sig dit. Genom att använda ljus och färg på ett medvetet sätt kan man påverka gästerna. Svag belysning skapar en lugn och avslappnande miljö till skillnad från stark. Det är också bevisat att människor blir lugna och harmoniska i miljöer med kalla färger såsom blå och att graden av upphetsning stiger av den varma färgen röd. Levande ljus i en restaurang skapar en intim och mysig stämning. Färger och ljus kan också hjälpa till att göra gästerna uppmärksamma på vissa saker och sända ut meddelande. Bekvämligheten är mycket viktig för hur länge man kommer att stanna på ett visst ställe, i synnerhet på restauranger. Är det bekväma stolar stannar man längre, är det obekväma stolar påverkar detta upplevelsen och efter ett tag sitter man och skruvar på sig. Sitter man däremot på en bekväm stol är tanken på att gå lite längre bort. Musik är ett stimuli som används för att skapa sinnesstämmningar. Man har utfört studier om bakgrundsmusik för att se hur människor påverkas av olika tempo, volym och rytm och deras påverkan på beteendemönster och vilka känslor som uttrycks i samband med dem. Oftast har effekten inte uppmärksamrats av gästen själv, men undersökningarna visar att man går, tuggar och talar i takt med musiken. I en livsmedelsaffär noterades högre försäljning vid lugn musik i förhållande till snabb. Det är också bevisat att lukt påverkar kunders beteende.⁹⁰ Vi är själva medvetna om hur vi påverkas av olika dofter som bara genom en vindpust kan föra oss tillbaka till något gammalt minne.⁹¹ Vårt humör för stunden spelar

---

⁸⁷ Pine, J. B. & Gilmore, H. J. (1999) sid 12.

⁸⁸ Lindquist, H. (2002) sid 200.

⁸⁹ Ek, R. (2005).

⁹⁰ Mossberg, L. (2003) sid 134-138.

⁹¹ Pine, J. B. & Gilmore, H. J (1999) sid 59.

också in på hur vi upplever olika saker⁹² och vilka vi umgås med eftersom detta framkallar olika beteende beroende på om vi är där med familjen, flickvännen respektive pojkvännen eller vännerna.⁹³ Även förväntningarna spelar i hög grad in i upplevelsen, detta kan ni läsa mer om i kapitel 6.1.2.

På Las Canteras händer det saker hela tiden och solen som skiner starkt eller gatljusen som ger ett tryggande sken, havets blå färg mot den ljusa eller mörka sanden, känslan av sand överallt. Den svalkande vinden och solen som värmer, ljudet av de brusande vågorna och de hetsigt diskuterande spanjorerna och doften av hav, sand och ibland mat. Alla dessa intryck bidrar till att vi gör associationer och att känslor och minnen väcks.

6.1.1 Den fysiska omgivningen

Den fysiska omgivningen påverkar oss genom att innehålla vissa attribut som till exempel sand, hav och sol. Dessa attribut har egentligen ingen mening i sig utan får oss att associera till olika saker på grund av de diskurser som finns uppbyggda kring dem.⁹⁴ På grund av dessa diskurser påverkas vi av den fysiska omgivningen på både ett personligt och ett socialt plan. Vi reagerar huvudsakligen på två olika sätt när vi möter en omgivning antingen med viljan att närma oss eller med oviljan att närma oss.⁹⁵ Den fysiska omgivningen hjälper även till att skapa förväntningar på vad det är som ska hända. Finns det till exempel en pool förväntar vi oss att vi ska kunna bada i den och att det ska vara någorlunda varmt.⁹⁶ Genom att Las Canteras är en strand som finns på Gran Canaria så kan detta redan skapa förväntningar hos många nordiska resenärer. För en nordisk resenär representerar Gran Canaria bland annat ett varmt klimat där vi kan få den sol som vi saknar i Norden och därmed förknippas även stranden med det varma klimatet.

Människor befinner sig alltid i ett samspel med sin fysiska omgivning. Alla utvecklar under sitt liv känslomässiga förhållningssätt till olika diskurser kring platser. Genom de uppfattningar vi har formar vi platserna vi befinner oss på men dessa platser formar även oss och blir en del av vår erfarenhetsbank. Om det var varmt och soligt på en strand när vi åker utomlands förväntar vi oss att det ska vara det nästa gång vi befinner oss i en liknande situation. Om så inte är fallet blir vi besvikna.⁹⁷ De psykiska stimuli som finns i den fysiska omgivningen påverkar våra

---

⁹² Ek, R. (2005)

⁹³ Goffman, E. (2000) sid 23.

⁹⁴ Börjesson, M. (2003) sid 55.

⁹⁵ Zeithaml, V. A. & Bitner, M. J. (2000) sid 261.

⁹⁶ Aubert-Gamet (1996) sid 26.

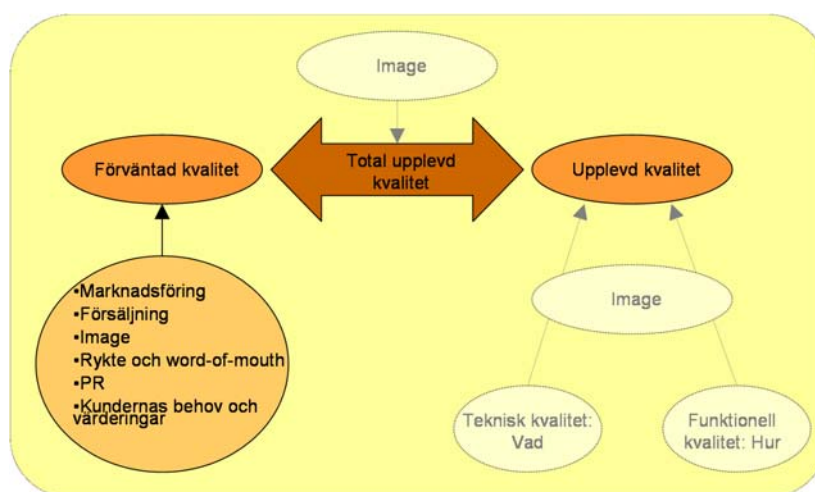
⁹⁷ Ek, R (2005).

känslor och därför också vårt beteende.⁹⁸ Omgivningen påverkar vårt sätt att arbeta, tänka, sova och umgås, vi beter oss på olika sätt i olika omgivningar till exempel på en strand jämfört med ett café.⁹⁹ Detta på grund av de olika uppfattningarna vi har om vad som hör samman med de olika attributen som finns på plats. Vi sätter oss inte i bikinin på en uteservering på ett café, även om det egentligen skulle gå utmärkt att sola där, eftersom vi inte anser det ingår i diskursen av vad man gör på ett café.

6.1.2 Förväntningar och besvikelser

Turister som söker en semesterupplevelse har ofta en klar bild av hur den upplevelsen ska se ut. Denna bild är uppbyggd av de förväntningar, erfarenheter och preferenser som den enskilde turisten har. Om upplevelsen sedan inte passar in i denna bild blir den inte något att minnas och berätta om.¹⁰⁰ Om man exempelvis söker något genuint och verkligheten inte motsvarar förväntningarna så upplevs det som en oäkta upplevelse, men om däremot en iscensatt verklighet motsvarar vad besökaren förväntat sig så upplevs den som genuin. När man arbetar med marknadsföring av platser bör man alltså fundera kring vilken "typ av autenticitet" man vill framhäva och vilken autenticitet man kan erbjuda.

Förväntningar har alltså en avgörande betydelse för turistens kvalitetsupplevelse. I marknadsföring måste man göra noga avväganden för att inte lova mer än vad man kan hålla, då riskerar upplevelsen att bli en besvikelse, samtidigt ska man erbjuda något som lockar. Christian Grönroos talar om hur upplevelsen styrs av förväntningar och illustrerar detta genom följande modell:

Figur 6. Total upplevd kvalitet¹⁰¹

⁹⁸ Aubert-Gamet (1996) sid 27.

⁹⁹ Zeithaml, V. A. & Bitner, M. J. (2000) sid 261.

¹⁰⁰ Burstedt, A. (1999) sid 179.

¹⁰¹ Grönroos, C. (2002) sid 80.

Våra förväntningar påverkas från många olika håll, bland annat av marknadsföring, image och rykten. Det är viktigt att dessa faktorer ger en rättvis bild av vad som erbjuds. Klyftan mellan förväntad kvalitet och upplevd kvalitet anger nämligen hur nöjd turisten blir. Är klyftan för stor innebär det stor besvikelse för turisten. Om förväntningarna på Las Canteras är orimliga kommer besöket på stranden bli en besvikelse även om kvaliteten med objektiva mått mätt var god.¹⁰² Det är alltså av avgörande betydelse vilken bild resenärerna har fått av stranden innan de reste hit.

Om konsumenter kopplar samman en kliché med ett land så bör marknadsförarna utnyttja detta eftersom det innebär igenkänning och därför har marknadsföringsvärde menar marknadsföraren Nigel Morgan.¹⁰³ Detta har man i Las Palmas tagit avstånd ifrån i sin marknadsföring. Enligt vad Bengt Björnekärr berättade för oss i intervjun så vill man i Las Palmas inte alls satsa på massturism med horder av gäster som söker sol, bad och fest (detta är ju vad många förknippar Gran Canaria med och enligt Nigel Morgan vad man då borde satsa på!). Hit vill man istället locka kulturintresserade turister, kongressturism och dylikt.¹⁰⁴ Men Morgan säger också att man måste se till att ha invånarnas stöd i den bild och de berättelser man väljer att presentera utåt eftersom det är de som ska ta emot turisterna och uppfylla deras förväntningar. Han får stöd av Fiona Gilmore som skriver att man av dessa orsaker inte enbart ska inrikta sig på att locka, inspirera och engagera turister och besökare utan även satsa på medborgarna och på servicegivarna eftersom det hänger intimt samman.¹⁰⁵ De Las Palmas-besökare som söker sol, bad och fest blir kanske besvikna eftersom det inte är detta man i första hand satsar på att erbjuda. Visst finns Las Canteras, en strand som kan mäta sig med de flesta, men vädret är inte alltid pålitligt och utelivet är inte så välutvecklat. Vad Las Palmas inklusive medborgare och servicegivare erbjuder är i första hand stadsturism med en playa mitt i stan som bonus.¹⁰⁶

6.2 Strandens rytm

Rytmanalys kan användas för att förstå hur olika rytmer sätter sin prägel på platser. Naturens rytmer och människors rytmer är sammanflätade, även ljus och mörker, värme och kyla, aktivitet och vila bildar rytmer i landskapets sociala liv och påverkar människors rörelser och aktivitet i landskapet.¹⁰⁷ Detta är verkligen sant på Las Canteras där dygnsrytmer tydligt

---

¹⁰² Grönroos, C. (2002) sid 79.

¹⁰³ Morgan, N. (2002)

¹⁰⁴ Björnekärr, B. 2005-04-28.

¹⁰⁵ Gilmore, F. (2002) sid 65.

¹⁰⁶ Björnekärr, B. 2005-04-28.

¹⁰⁷ Saltzman, K. (2001) sid 136-137.

speglas. Genom de observationer vi genomförde på Las Canteras har vi gjort denna rytmanalys. Analysen bidrar med en kartläggning av hur aktiviteter, antal besökare, intensitet och stämning på stranden varierar över veckan och dygnet. Som visats i textanalysen (se kapitel 5.3) så levandegörs stranden mycket just genom beskrivningar av variationen i sysselsättningar och att det är en plats som används alla tider på dygnet. I vår syn på diskurs har rörelser och omgivning en stor betydelse och därför blir strandens rytm också en viktig faktor för upplevelsen.

Årstid och säsong har betydelse på turistorter då tempot ofta blir högre, antalet människor och aktiviteter ökar under en högsäsong. Reportern och pensionären, som bosatt sig i Las Palmas, Bengt Björnekärr menar dock att det här på Las Canteras inte är något enorm skillnad eftersom en stor del av människorna som rör sig här är bofasta. Vad som i så fall påverkar rytmen mer är vädret menar han.¹⁰⁸ Efter två veckors observationer kan vi även själva bekräfta att tempot skiljer sig avsevärt beroende på om det är sol eller moln. Samtidigt spelar veckodag också stor roll för strandens rytm. Detta observerade vi tydligt efter den långhelg som inträffade i Spanien från lördagen 30/4 till måndagen 2/5. Under dessa tre helgdagar var det stor aktivitet på och kring stranden och skillnaden på tisdagens morgon var markant, då det var mycket lugnare och färre människor ute trots oförändrat mycket bra väder. Detta tolkar vi som att det är invånarna i Las Palmas som sätter tempot på Las Canteras. Aktiviteterna är också lite annorlunda, på helger är det framförallt sol och bad och de flesta är klädda i badkläder. På vardagarna är andelen promenerande i vardags-/arbetskläder större. Livet flyttar i större utsträckning upp på strandpromenaden, där man rör sig till och från jobbet, tar en joggingtur innan arbetet eller en afterwork-öl på en uteservering. Barnfamiljerna är många under helgerna men syns inte till i lika stor utsträckning på vardagarna.¹⁰⁹ Detta faktum att spanjorerna sätter tempot måste vara en viktig faktor i besökarens upplevelse. Vi tror att det påverkar turistens aktivitet i stor utsträckning och att turisten är mer benägen att följa rytmen (i stället för att sätta en egen) när han/hon befinner sig på en plats där turisterna inte är i majoritet.

---

¹⁰⁸ Björnekärr, B. 2005-04-28.

¹⁰⁹ Karlsson, I. Fältdagbok 2005-05-03 / Larsson, F. Fältdagbok 2005-05-03.

6.2.1 En dag på stranden

Under fältarbetet på plats vid Las Canteras fick vi en tydlig bild av hur livet på stranden skiftar. Genom utdrag ur våra fältdagböcker med observationsanteckningar från dessa två veckor vill vi i detta kapitel ge läsaren en bild av hur en dag på stranden kan se ut.

På morgonen är Las Canteras en fridfull plats att börja en ny dag på. Här finns utrymme för eftertänksamhet. Tempot är lugnt, de människor som är ute och joggar eller promenerar är relativt tysta, de dominerande ljuden vid denna tidpunkt är vinden och vattnet.

07:10-07:45

Det första jag ser när jag kommer ut på strandpromenaden är en ensam kvinna i 30års-åldern som står vid staketet mot stranden och tittar ut över vattnet. Hon är ensam om att stå stilla men hon är inte alls ensam ute denna morgon. Jag möter och blir passerad av flera morgonpromenerare och joggare. De allra flesta verkar röra sig i samma riktning som jag, mot La Puntilla och den del av stranden som anses vara lite finare. Nere på stranden är det mindre rörelse än uppe på strandpromenaden, en medelålders kvinna med ryggsäck promenerar längs vattenbrynet. När jag närmar mig den inbuktning av stranden som kallas Playa de la chica hör jag för första gången röster, ett par äldre män står och samtalar och går sedan vidare åt var sitt håll. Samtidigt möter jag tre damer klädda i motionskläder och ivrigt pratande. Annars är de allra flesta som är ute och rör på sig ensamma och majoriteten är män, klädseln som gäller verkar vara joggingkläder och joggingskor eller motsvarande bekväma kläder. Jag har bara mött ett fåtal personer som redan verkar vara klädda för arbetet.¹¹⁰

Framåt förmiddagen börjar människor så smått vakna till liv. Aktiviteten ökar, framförallt nere på stranden. Turister och invånare gör sig redo för en dag med sol och bad, medan andra går strandpromenaden fram mot en ny arbetsdag. Den fridfulla tystnaden och vågbruset från morgonen ersätts av samtal och ljud från staden.

10:15-10:35

Jag sitter på en bänk vid röda korset, det vill säga längre inne i viken, det är 23 grader och mycket skönt. Det är lä här och inte så mycket skugga. Rakt nedanför mig på stranden har solstolsuthyrarna ställt fram sina stolar på sitt inrutade område och elva personer ligger redan där och ”steker” sig. Utanför rutan ligger också några utspridda solare på handdukar. Jag ser dock ingen som har gett sig ut i vattnet ännu. Det fyller på med folk

---

¹¹⁰ Karlsson, I. Fältdagbok 2005-04-29.

hela tiden. Nere vid vattnet promenerar många förbi, vissa verkar bara vara ute på förmiddagspromenad, andra är klädda i badkläder med handduk över axeln och letar förmodligen efter en bra plats i sanden. Tre damer håller på att byta om och placera ut sina handdukar. Alla tre har ryggsäck med sig och det ser ut som att de tänker spendera hela dagen på stranden. En äldre, gråhårig kvinna har nu gett sig ut och tagit ett dopp i vågorna.¹¹¹ En grupp lite äldre damer har gymnastik på stranden i en ring.¹¹²

Vid lunchtid är aktiviteten som störst. Vid vackert väder är stranden packad, restaurangerna längs strandpromenaden fyller sina bord och det är stor aktivitet överallt.

12:33-12:48

Jag sitter i bikini på en röd handduk med fötterna i sanden och med penna och papper i handen och ser mig omkring. Solen steker i ryggen och vinden pustar i ansiktet. Jag tittar ut över havet som är livligt. Det är högvatten så La Barra stoppar inte vågorna som kommer in. Några som snorklar verkar ha det lite svårt i vågorna. Några barn leker i strandbrynet övervakade och nyinsmorda av sin mamma/mormor. Människor passerar hela tiden fram och tillbaka på stranden, vissa mer påklädda än andra allt från stringkalsonger till kostym. En äldre gubbe passerar i sin hatt och med sin korg med något slags bröd i som han försöker sälja genom att då och då ropa ut något på spanska, men det verkar vara förgäves. Det ligger många på stranden denna förmiddag och det kommer fler hela tiden. Många familjer ligger här, oftast tre, fyra generationer tillsammans och de har förberett sig för en heldag på stranden och det sitter flera parasoll uppe där de kan fly undan solen ett tag. Det kommer fler människor hela tiden. Även på strandpromenaden ovanför är det en jämn ström av människor som passerar, stranden känns verkligen levande.¹¹³

Aktiviteterna och tempot sjunker lite efter lunch men håller sig ändå på en hög nivå långt in på eftermiddagen.

16:16 – 16:31

Jag har precis återvänt till min handduk efter ett dopp i de höga vågorna. En kvinna sitter oberört och läser en bok lutad mot en tältstol. Familjerna sitter under sina parasoll och samtalar nu efter lunch. Tempot är lugnare nu på eftermiddagen, det är fortfarande några som går och en och annan som springer, men inte alls så många som tidigare idag. De lite större barnen leker i strandbrynet i de höga vågorna. Uteserveringarna på

---

¹¹¹ Karlsson, I. Fältdagbok 2005-05-03.

¹¹² Larsson, F. Fältdagbok 2005-05-03.

¹¹³ Larsson, F. Fältdagbok 2005-05-06.

strandpromenaden är fulla av människor som lugnt sitter och avslutar sin lunch och samtalar. Vattnet har blivit lägre så det har bildats ”naturliga poler” där en mamma sitter med sina små barn på tryggt avstånd från de höga vågorna. En familj med tre små barn packar ihop sina saker och tar upp barnvagnen från stranden, dags att gå hem.¹¹⁴

Framåt 17-18-tiden börjar många på stranden packa ihop sina saker och bege sig hemåt. Livet förflyttas i viss mån från stranden upp på strandpromenaden. Senare på kvällen byter stranden skepnad. När mörkret fallit och strålkastarna tänds är det som om man befinner sig på en helt annan plats. Nere på stranden finns bara ett fåtal människor som sitter och pratar, promenerar eller tar ett kvällsdoop. De flesta befinner sig på strandpromenaden på väg ut för att äta middag. Stämningen på strandpromenaden är inte riktigt lika avslappnad längre kanske kan det ha att göra med att klädseln också har förändrats? Nu är många lite mer uppklädda på väg ut och äta middag eller gå på fest. Men visst rör sig fortfarande en och annan joggare längs stranden.

21:16-21:21

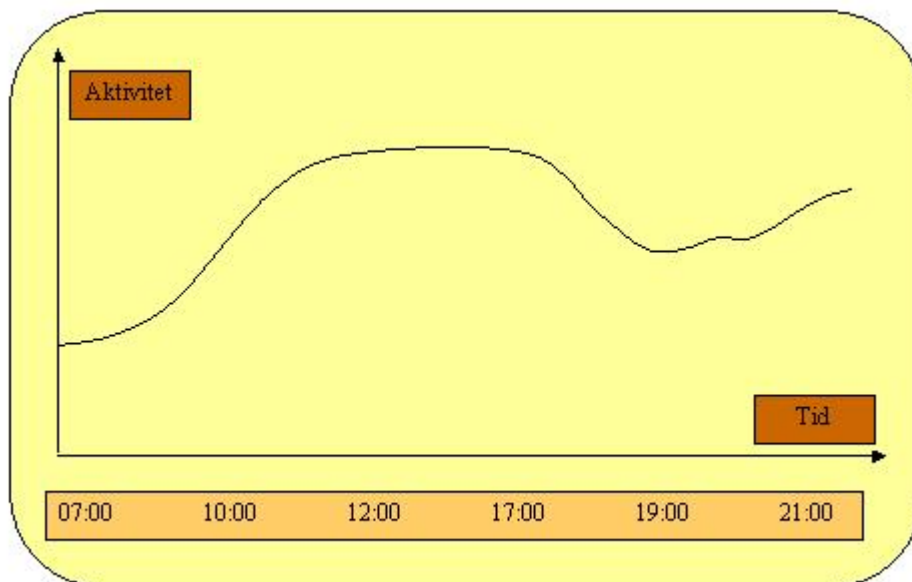
Solen har gått ner men havet rullar på som vanligt. Starka lampor lyser upp strandpromenaden och folk strosar fram och tillbaka till ljudet av vågorna. En kvinna står och stretchar vid relingen, en joggare springer förbi ett par på stranden, några gubbar står och pratar med en man på balkongen. En kille med hörnsäckor, en kvinna som pratar i mobiltelefon. Ingen som ligger på stranden, men många som rör sig runt den. Två unga spanska tjejer går förbi och äter glass. Det är liv och rörelse även på kvällen. Själv sitter jag på en av strandpromenadens stora vita bänkar.¹¹⁵

Las Canteras är en väldigt aktiv plats. Syftet med denna rytmanalys var att kartlägga denna aktivitet för att sedan kunna analysera det tillsammans med den övriga diskursen. Genom att sammanställa våra slutsatser av rytmanalysen i nedanstående aktivitetskurva kan man på ett överskådligt sätt se skiftningarna över dagen.

---

¹¹⁴ Larsson, F. Fältdagbok 2005-05-06.

¹¹⁵ Larsson, F. Fältdagbok 2005-05-03.

Figur 7. Aktivitetskurva för stranden Las Canteras

Alla landskap är öppna för att tolkas, upplevas och användas på en mängd olika sätt. Ofta är olika sätt att praktiskt använda samma landskap i praktiken beroende av varandra.¹¹⁶ Las Canteras används på många olika sätt, aktiviteter som ibland överlappar varandra i tid och rum och ibland sker skilda från varandra. Sammantaget är de en del av diskursen om den unika stranden som erbjuder en annorlunda strandkultur. Människorna förhåller sig till diskursen genom att leva och delta i den, aktiviteterna är identitetsskapande både för stranden och för individen.

Observationerna och analysen av strandens rytm är relevanta som ytterligare faktorer som innebär en påverkan på besökarens upplevelse och på vilket sätt de tar till sig och deltar i diskursen. Vidare diskussion om detta följer i slutsatsen.

6.3 Besökarens upplevelse av stranden

För att analysera de nordiska resenärernas upplevelse av stranden har vi valt att främst använda oss av de nio djupintervjuer som utfördes. Ytterligare underlag har dock getts av enkäterna. I detta kapitel kommer vi att beröra de två yttersta dimensionerna i Faircloughs modell (se figur 5). Syftet med analysen är att visa vilka faktorer som påverkar upplevelsen av Las Canteras och även ta i beaktande avvikande upplevelsefaktorer. Modellen *Total upplevd kvalitet* (se figur 6) kommer att användas som ett instrument i vår analys och tillsammans med intervjuerna och enkäterna utgöra stommen för denna analys.

¹¹⁶ Saltzman, K. (2001) sid 158.

6.3.1 Diskursiv praktik

Enligt Faircloughs tredimensionella modell för diskursanalys kommer vi nu att gå in på den diskursiva praktiken. Denna dimension visar bland annat på vilket sätt man konsumerar texter inom ramen för upplevelsen. Diskursiv praktik ser Fairclough som ett medium mellan texten och den sociokulturella praktiken. Detta innebär att den diskursiva praktiken är en indirekt länk mellan det kulturella/sociala i samhället och texten.¹¹⁷ Det är här som föreställningar, värderingar och förväntningar skapas om Las Canteras. Genom att analysera de nordiska resenärernas förväntningar kan detta ge oss en indikation på hur man har låtit sig direkt eller indirekt påverkas av berättelsen kring Las Canteras.

Enligt Grönroos finns det vissa faktorer som styr kundens förväntningar såsom marknadsföring, rykte och word-of-mouth, företagets profil eller lokal image, pris, kunders behov och värderingar.¹¹⁸ Eftersom Las Canteras och upplevelsen av den motsvarar "tjänsten" som skall levereras så borde tidigare nämnda faktorer styra resenärernas förväntningar. Enkäterna visade att 24 resenärer hade hört talas om stranden innan avresan vilket tyder på att förväntningar borde ha skapats. Word-of-mouth, reseguider och webbsidor från Internet var de medier som de flesta resenärerna hade kommit i kontakt med.¹¹⁹ Man kan även se samma mönster enligt intervjuerna;

"...Nå, vad jag har hört...nå åtminstone stranden ...att stranden ligger i en förhållandevis stor stad och här ändå finns turister...det var främst Heli som berättade..."¹²⁰

"Jag hörde att vädret kan vara ostabilt... sen har jag också läst i olika turistbroschyrer såsom Aurinkomatkat och Fritidsresor..."¹²¹

"Nog läste jag på Internet...och sökte på Google om Las Palmas innan jag kom hit..."¹²²

Enkäterna visar att MyTravels hemsida har varit den mest använda informationskällan gällande Las Palmas. Den näst vanligaste informationskällan var kvällstidningen Aftonbladet¹²³, de brukar ofta publicera artiklar om Gran Canaria. Eftersom de Gran Canariaartiklar som publiceras i Aftonbladet ofta ger en allmän bild av ön och dess klimat skapas en väldigt generell bild av stränderna på den ön. När sedan en nordisk resenär hör talas om en specifik strand på Gran Canaria tror vi inte att denna vanligen drar paralleller till just den strandens

¹¹⁷ Fairclough, N. (1995) sid 59-60.

¹¹⁸ Grönroos, C. (2002) sid 79.

¹¹⁹ Bilaga I, Enkätundersökning om stranden Las Canteras.

¹²⁰ Laitinen, S., Poikonen, O. & Rönkkö, J. 2005-05-03.

¹²¹ Laitinen, S., Poikonen, O. & Rönkkö, J. 2005-05-03.

¹²² Piirainen, P. 2005-05-03.

¹²³ Bilaga I, Enkätundersökning om stranden Las Canteras.

egenskaper. Istället kopplar man kanske till andra faktorer som har med Gran Canaria som semester mål att göra. Marianna Lindgren berättar att hon åkte på chartersemester med sin familj till Las Palmas för fyra år sedan och då hade hon inga förväntningar på Las Canteras. Hon berättar ändå om sina andra förväntningar gällande Gran Canaria – inklusive stränder i allmänhet;

”... det lät väldigt exotiskt och har spanskt inslag Las Palmas va... och redan det ger en sådan kolorism... du vet en flärd av spansk kultur och spanskt klimat och sen själva Las Palmas... det talar om att det är palmer... det är sydligare delar av världen... det är värme, avkoppling, det är strand, det är ljummet varmt vatten och hav...”¹²⁴

Även Sofia Laitinen som befinner sig i Las Palmas som utbytesstudent, kan relatera till samma fenomen som Marianna. Sofia, som har läst om Las Canteras, menar att hon inte tagit till sig de unika egenskaperna som skrivits om stranden eftersom de inte hade så stor betydelse för henne. Det viktigaste för henne var att kunna solbada: *”... klart jag visste att här skulle finnas en stor strand men att ... inte... inte hade det en så fruktansvärd stor betydelse... att så länge det fanns plats att bara lägga sin handduk och solbada och så...”¹²⁵* Det som Sofia säger visar att hon även har skapat sina förväntningar utifrån de fysiska attribut som finns på Las Canteras; är det en strand på Gran Canaria så skall man kunna solbada!

Ser man även på de andra intervjuvaren verkar det som om förväntningarna på Las Canteras inte varit många eller höga. Bengt Björnekärr erkänner att han inte visste någonting om Las Canteras: *”... jag hade ingen aning om vad Las Canteras var när vi anlände till hit”¹²⁶*. Maritta Kettunen som bott i Las Palmas i många år och nu jobbar på Finska konsulatet pratar om de förväntningar hon hade om staden innan hon bosatte sig där; *”Jag hade nog inte så höga förväntningar... jag menar... jag hade ju hört talas om Las Palmas... en hemsk plats dit människor åkte för att suppa sig fulla...”¹²⁷* Enkäterna visade också att förväntningarna var få om Las Canteras. I enkäterna var det endast nio resenärer som hade haft förväntningar. De mest använda termerna i deras svar var; *fin, ren* och *inte trång*.¹²⁸ Intervjuerna antydde också liknande förväntningar: *”... ja och sen om stranden... att den skulle vara ganska stor, ren...”¹²⁹*

---

¹²⁴ Lindgren, M. 2005-05-13.

¹²⁵ Laitinen, S., Poikonen, O. & Rönkkö, J. 2005-05-03.

¹²⁶ Björnekärr, B. 2005-04-28.

¹²⁷ Kettunen, M. 2005-05-03.

¹²⁸ Bilaga I, Enkätundersökning om stranden Las Canteras.

¹²⁹ Laitinen, S., Poikonen, O. & Rönkkö, J. 2005-05-03.

En återkommande faktor när man pratar om Las Canteras och de förväntningar människor hade på stranden är klimatet. Klimatet har en direkt inverkan på vad man kan få ut av upplevelsen kring Las Canteras och dess strandpromenad. Björnekärr påpekar att *"Bleka nordbor åker hit för att få lite solsken och så"*¹³⁰ – vilket passar bra in på intervjupersonernas förväntningar: *"... det skadar inte att det är varmt här nu när det är kallt i Finland... om det nu hade varit någon annan plats i till exempel Centraleuropa... hade jag inte åkt... det är nog på grund av värmen..."*¹³¹ Janne Rönkkö är här på en tre månaders semester medan Olli Poikonen besöker sin flickvän Heli under en två veckors period. De för även en diskussion om sina förväntningar gällande klimatet: *"Vädret kan växla väldigt mycket på våren, att man nödvändigtvis kanske inte varje dag får solsken... Jo, just det. Jag hörde också att vädret var ostabilt... Här är det inte alltid så bra väder utan mycket moln och sånt..."*¹³²

Generellt kan man säga att även om intervjupersonerna hade hört om stranden (bra och dåliga saker) så menar de själva att det inte hade påverkat deras förväntningar. Vi tror att undermedvetet har resenärerna ändå haft vissa föreställningar om stranden men kanske inte uttalade förväntningar. Kanske accepterades diskursen och togs upp i resenärernas världsbild, vilket ledde till att förväntningarna blev så självklara att de inte uttrycktes i medvetna tankar utan förblev outtalade? Marianna säger:

*"Inte direkt läste jag om Las Palmas utan det kan hända att det har kommit någon reklam och det har passerat mitt medvetande omedvetet någonstans innan jag fattade beslutet så att direkt avsiktligt har jag inte läst någonting om det men indirekt har det ändå matats någonting in i min hjärna..."*¹³³

Även i enkäterna kan vi hitta en antydning till samma fenomen. En av personerna sade sig inte ha några förväntningar men beskrev ändå sin upplevelse av stranden som någonting negativt.¹³⁴ Det som också förvånade oss var att utav de 30 som sade att de inte hade några förväntningar på stranden, var det ett flertal som senare sade att upplevelsen stämde överens med förväntningarna. Detta tyder på att resenärerna ifråga kanske inte hade uttalade förväntningar om Las Canteras men hade i hög grad outtalade föreställningar om stranden; annars hade upplevelsen varit likgiltig för dem.

---

¹³⁰ Björnekärr, B. 2005-04-28.

¹³¹ Piirainen, P. 2005-05-03.

¹³² Laitinen, S., Poikonen, O. & Rönkkö, J. 2005-05-03.

¹³³ Lindgren, M. 2005-05-13.

¹³⁴ Bilaga I, Enkätundersökning om stranden Las Canteras.

6.3.2 Sociokulturell praktik

Enligt vår teoretiska referensram (se figur 5) är den sociokulturella dimensionen själva upplevelsen av Las Canteras. Dimensionen tar i beaktande de sociala och kulturella aspekter¹³⁵ som finns på stranden, den kontext som den diskursiva praktiken återfinns i, där man som resenär blir delaktig när man besöker stranden. Diskurs är, som tidigare nämnts, tal och text i kontext. Vi har hittills behandlat texten, konsumtionen av texten och går nu vidare med den samlade kontexten. Som besökare på Las Canteras kan man vara deltagare i strandlivet på olika nivåer, man kan välja ifall man ”stiger” in i denna sociokulturella praktik och blir en aktiv deltagare eller ta avstånd från den.

Om vi följer Grönroos resonemang gällande förhållandet mellan förväntningar och upplevelser så skulle detta betyda att resenärerna inte förväntade sig en alltför fantastisk upplevelse kring Las Canteras. Detta kan vara bra för att då kan upplevelsen bli något mera positivt än vad man hade förväntat sig.¹³⁶

Sofia hade just inga förväntningar på stranden, det viktigaste för henne var att kunna solbada. Det som hon sedan upplevde blev då mycket bättre eftersom inga förväntningar hade skapats. Hon berättar om upplevelsen av Las Canteras: ”... i själva verket är jag ganska förvånad över hur mycket vi kunnat vara på stranden eftersom här brukar det nästan alltid vara molnigt...”¹³⁷ Hon fortsätter att prata om renligheten på stranden: ”... Och sen det att här sköts saker och ting ordentligt... och här håller man rent... här är alla toaletterna verkligen rena och människor skräpar inte ner... att just på det sättet är det verkligen, verkligen bra...”¹³⁸ Björnekärr som inte hade haft en aning om vad Las Canteras var berättar vidare om sin upplevelse av stranden: ”Jag blev ju väldigt fäst vid och förtjust i det här, Las Canteras. Men jag upptäckte ju snabbt att det här är ju – fan det är en kanongrej – en pool mitt inne i stan, finns ingen motsvarighet i hela världen!”¹³⁹

Detta visar att upplevelsen av Las Canteras blev mer än bra och mycket beroende på att det helt enkelt inte fanns några förväntningar gällande stranden. Enligt Grönroos modell finns här en klyfta mellan förväntningar och upplevd kvalitet i positiv bemärkelse, förväntningarna var lägre än vad man sedan upplevde. Upplevelsen överträffade därför förväntningarna. Enkäterna

---

¹³⁵ Fairlough, N. (1995) sid 62.

¹³⁶ Grönroos, C. (2002) sid 81.

¹³⁷ Laitinen, S., Poikonen, O. & Rönkkö, J. 2005-05-03.

¹³⁸ Laitinen, S., Poikonen, O. & Rönkkö, J. 2005-05-03.

¹³⁹ Björnekärr, B. 2005-04-28.

visar även samma sak, sammanlagt var det 30 som inte hade haft några förväntningar. Av de 30 som inte hade haft några förväntningar så fanns det endast en person som svarat negativt om Las Canterasupplevelsen. Detta visar ytterligare hur mycket våra förväntningar kan styra en upplevelse.

När man talar om Las Canteras och upplevelsen nämner nästan alla intervjupersoner ordet *närhet*. I enkäterna är det den främsta orsaken till varför man valde den stranden framför en annan. Marianne Garcia och Raija Ahonen, vilka är platsansvariga för resebyrån Ving i Las Palmas, diskuterar om de nordiska resenärernas upplevelse av stranden;

”Skillnaden med Las Canteras är ju att den är mycket närmre till allting... det är ju det att den ligger inne i stan...det som turisterna reagerar främst på det är att det är så nära till allting!...det är bara att öppna fönstret så ser de stranden också hopps, två minuter så är de där...man kan ta handduken om magen och gå upp och äta lunch och sen gå tillbaka igen...på andra stränder där måste du kanske gå flera kilometer eller åka taxi för att komma till havet...”¹⁴⁰

Avståndet till stranden tycks vara en påverkande faktor för upplevelsen eftersom strandens tillgänglighet blir en helt annan och man kan då ta del av den på flera olika sätt. Päivi Piirainen som semesterar i Las Palmas en längre tid reflekterar även över hur närheten till stranden har påverkat hennes upplevelse av den; *”... men jag känner att jag ändå haft ganska tur eftersom jag kunnat komma hit varje morgon till exempel för att jogga... ja och sen att... att... nå just det att det är trevligt att komma hit...”¹⁴¹*

Andra faktorer som kan påverka en resenärs upplevelser är våra sinnen och även vårt humör för stunden.¹⁴² Detta kan främst ses i de intervjuer vi utförde. Garcia berättar om sitt första intryck av stranden. Hon hade just slutat skolan och hennes pappa hade avlidit. Garcia åkte därför på en månads semester till Las Palmas med sin mamma och bror. Den första upplevelsen av stranden gjorde ett djupt intryck på henne:

”... vi kom fram på natten och när man kom till stranden då på morgonen när man vaknade efter resan och man öppnade fönstret och hela den här vyn då och doften av havet och känslan

---

¹⁴⁰ Garcia, M. & Ahonen, R. 2005-05-04.

¹⁴¹ Piirainen, P. 2005-05-03.

¹⁴² Ek, R. (2005).

liksom, den var väldigt speciell. Då kände jag med en gång att då hade jag på något vis kommit hem va...det var ett ställe som jag hade längtat efter hela mitt liv... ”¹⁴³

Garcias upplevelse av Las Canteras kan säkert kopplas ihop med det faktum att hennes pappa just hade dött och att hon länge velat komma till en ny miljö. I och med att doften och synen av havet säkert var något vackert och nytt fick det henne att uppleva något djupare. Hennes intryck av stranden blev på så sätt något mycket starkare.

Marianna beskriver även sin upplevelse av Las Canteras som något positivt för att människorna var trevliga och gav henne komplimanger vilket hon inte var van vid i Skandinavien: ”’*Oh what a beautiful woman!*’... *Såna, du vet... roliga anmärkningar... då blir man lite glad och tycker det är roligt eftersom i Skandinavien... där ingen vågar säga någonting ... så... ja stranden, den tyckte jag om... väldigt mycket...*”¹⁴⁴ Marianna förknippar upplevelsen av Las Canteras med den uppmärksamhet hon fick när hon gick längs strandpromenaden. Detta påverkade hennes humör på ett gott sätt och därmed blev hennes upplevelse utöver det alldagliga som hon var van vid från sitt hemland. Även det faktum att Marianna inte hade förväntat sig denna uppmärksamhet på stranden gjorde också att upplevelsen blev ännu mera positiv.

Las Canteras är inte bara en plats för turism utan det är också för de många Las Palmas-borna en del av vardagen. De har nämligen inte övergivit stranden och lämnat den i turismens klor utan här är lokalbefolkningen fortfarande i majoritet bland solande, badande, promenerande, joggande människor. Att resenärerna kan beblandas med lokalbefolkningen är enligt många intervjupersoner något väldigt positivt. Det är något som anses vara unikt med Las Canteras och det som gör att stranden skiljer sig från andra stränder på Gran Canaria. Avsaknaden av det typiska ”*turistiska*” framställs som något ytterst positivt; ”... *här är en fantastisk, skön strandpromenad, helt unik, en avkopplande, avstressande miljö...inte så där turistiskt som i syd...*”¹⁴⁵ Denna faktor har även bidragit till att upplevelsen av stranden känts mera genuin och speciell. Päivi förklarar varför hon föredrar Las Canteras framför en annan strand; ”*Alltså stranden i Playa del Inglés är ju ren och det är... det är bra omskött... men det här... liksom hela grejen... själva andan på Las Canteras stranden... ja, då är det helt två skilda saker... det är mera en del av den lokala kulturen...*”¹⁴⁶. Även Sofia visar att hon tagit till sig den lokala flärden när vi pratar om varför hon blivit förtjust i Las Canteras; ”... *inte vet jag då ifall det*

---

¹⁴³ Garcia, M. & Ahonen, R. 2005-05-04.

¹⁴⁴ Lindgren, M. 2005-05-13.

¹⁴⁵ Björnekärr, B. 2005-04-28.

¹⁴⁶ Piirainen, P. 2005-05-03.

beror på det faktum att då det är mycket mer av lokalbefolkning här jämfört med andra ställen... att ändå... det är ändå trevligt att här finns mycket av lokalbefolkningen... att man pratar spanska och inte engelska... ”¹⁴⁷

För många av intervjupersonerna har Las Canteras blivit en samlingspunkt. Detta är något som varit en tradition länge bland lokalbefolkningen;¹⁴⁸ ”... att normalt så är det familjer som går till stranden under helgerna... det är en tradition som funnits i flera årtionden... ”¹⁴⁹ Genom att de nordiska resenärerna tagit till sig denna vana har de valt att aktivt delta i den sociokulturella dimensionen inom diskursen kring Las Canteras:

”... men det var som en stack då, det var dit man alltid gick... ok, du har ju en strand mitt i stan det, det var dit du alltid gick... dit du träffade dina kompisar och allt sånt här... och när jag kom hit pratade jag inte spanska... när jag pratar spanska, det är ingen som märker det och det har jag lärt mig faktiskt här vid stranden med mina kompisar och det ... ”¹⁵⁰

För Ahonen som också lärt sig det spanska språket i samband med stranden har detta en stor betydelse för hon upplever stranden. Stranden är inte bara en mötesplats för henne och hennes vänner utan även ett sätt för henne delta aktivt i de sociala och kulturella aspekterna kring Las Canteras. Det faktum att hon lärt sig tala flytande spanska på stranden förstärker den positiva upplevelsen av den. Päivi har även hon valt att göra Las Canteras till sin mötesplats för hennes vänner, hennes deltagande är dock mer passivt; ”... jag brukar skriva i min dagbok, läsa något... och sen så brukar vi ta en fika och iaktta människorna... ”¹⁵¹ Hon träffar gärna sina vänner på stranden och fikar men väljer hellre att iaktta den lokala befolkningen medan de lever ut sina liv på stranden och strandpromenaden. I och med att Päivi och hennes vänner representerar turisterna som beblandar sig med befolkningen bidrar de således till diskursen kring Las Canteras och gör upplevelsen annorlunda och unik.

Las Canteras stranden rymmer många upplevelser med tanke på vilka förväntningar vi skapat oss. Att vi sedan påverkas av vårt humör och våra sinnesintryck bidrar till att upplevelsen av stranden klassificeras som unik. Djupintervjuerna och enkäterna har gett oss en generell uppfattning om vad resenärer upplever på Las Canteras. Det som kvarstår är att diskutera sambandet mellan den uppbyggda berättelsen och den verkliga upplevelsen vilket även skall kunna ge svar på våra frågeställningar.

---

¹⁴⁷ Laitinen, S., Poikonen, O. & Rönkkö, J. 2005-05-03.

¹⁴⁸ Garcia, M. & Ahonen, R. 2005-05-04.

¹⁴⁹ Kettunen, M. 2005-05-03.

¹⁵⁰ Garcia, M. & Ahonen, R. 2005-05-04.

¹⁵¹ Piirainen, P. 2005-05-03.

---

7. Avslutning

7.1 Slutsatser

Med utgångspunkt i figur 1, som presenterade uppsatsens övergripande modell, sätts i följande avsnitt de huvudsakliga aspekterna samman till en slutlig diskussion av hur en berättelse konstrueras i text och dess inverkan på mottagarnas uppfattning, upplevelse och användning av platsen. Diskussionen kommer slutligen att mynna ut i korta, sammanfattande slutsatser och svara på våra frågeställningar.

I den uppbyggda berättelsen väger det tungt att Las Canteras har bevarat sitt arv, att stranden har en äkthet och en lokal anknytning trots sin globala prägel och internationella besöksskara. Las Canteras i dessa texter är en strand som är mycket mer än bara en strand. Las Canteras skiljer sig från andra stränder, framförallt från stränderna på södra Gran Canaria. Vad som är utmärkande för denna skillnad är blandningen av människor, där man styrker äktheten i att detta är en strand som flitigt används av Las Palmas-bor som sitt vardagsrum. Las Canteras är alltså inte bara en strand där man solar och badar och trängs med andra turister utan här umgås man. Umgänget sker genom olika aktiviteter som promenader, motion, bad, picknick, surfing, bollspel och så vidare. Aktiviteterna sprids över dygnet, veckan och året och begränsar inte ett besök på stranden till soliga sommardagar utan diskursen om Las Canteras handlar också om att det är en levande plats dygnet och året runt.

En upplevelse påverkas av otaliga faktorer och Las Canteras är en plats med många aktiviteter och ännu fler sinnesintryck. Diskursen kring stranden skapar både uttalade och outtalade förväntningar hos en resenär vilket påverkar den slutliga upplevelsen av Las Canteras. Den fysiska omgivningen på stranden består av sand och hav. Eftersom dessa fysiska attribut utgör Las Canteras så skapar attributen förväntningar hos oss vilka grundar sig på tidigare erfarenheter och berättelser vi tagit del av; finns det ett hav och en sandstrand – då skall vi också kunna sola och bada. Vi tror att ifall diskursens sociokulturella praktik skiljer sig från våra förutfattade meningar kring platsen så tenderar vi att anpassa oss till den sociokulturella praktiken istället för att leva ut de förväntningar vi har. Härmed påverkas vi av de sociala och kulturella aspekterna av stranden och därför påverkas även upplevelsen i kombination med de fysiska attribut och förväntningar vi har i vårt undermedvetna.

När en resenär befinner sig på stranden kan denne ta till sig eller inte ta till sig de sociala och kulturella reglerna som finns på Las Canteras. Genom att som resenär anpassa sig till strandens dygnsrytm och anpassa sig till aktiviteterna vid rätt tidpunkt och plats blir man en del av den sociokulturella dimensionen kring platsen och bidrar till diskursen. Att våra sinnen och vårt sinnestillstånd påverkar en upplevelse är väldigt naturligt. Ljudet av strandens vågor kan ha en lugnande effekt på vissa resenärer medan andra väljer att lägga sig mitt bland lokalbefolkningen för att lyssna på det spanska språket och på det sättet känna att man tar del av den lokala kulturen. Vi anser att eftersom vi har en tendens att bli influerade av de sociala och kulturella villkoren kopplade till en plats – anpassar vi även våra aktiviteter och ageranden enligt dem. En faktor som påverkar oss avsevärt är därför strandens rytm. Genom att följa den dygnsrytm och anpassa oss till de aktiviteter som hör till en plats tar vi diskursen till oss. Detta är en bidragande faktor till hur vi då upplever Las Canteras och hur och när vi väljer att utnyttja den.

Med denna uppsats har vi visat hur man i texter skapar en berättelse kring en sandstrand. Vi har presenterat och analyserat den uppbyggda berättelsen om Las Canteras både ur ett ovanifrån perspektiv och ur ett underifrån perspektiv. Utifrån vårt analysmaterial har vi slutligen kommit fram till följande slutsatser och därmed kunnat besvara våra frågeställningar:

Vilken berättelse skapas om stranden Las Canteras i marknadsföringens och resebeskrivningarnas text? Det mest utmärkande i diskursen kring Las Canteras är att den framställs som unik och annorlunda. Unik och annorlunda i den bemärkelse att man samsas med den lokala befolkningen och deltar i deras vardagsliv. Las Canteras är annorlunda jämfört med andra stränder eftersom man även kan sysselsätta sig med många olika andra aktiviteter förutom att sola och bada.

I texterna byggs diskursen om Las Canteras kring det genuina, samlingsplatsen, invånarnas vardagsrum och mångfald av aktiviteter. Detta gör man genom ett noggrant ordval som beskriver detta ofta utan direkta syftningar. Tilltalet är alltid direkt och läsaren blir därför delaktig och tar lättare till sig diskursen.

Kulturarvet har en viktig roll i processen där berättelsen byggs upp. I själva texterna antyder man det kulturella arvet genom att exempelvis använda ord som legendarisk och klassisk. Grunden till berättelsen menar vi ligger de berättelser, traditioner och immateriella värden som strandens långa historia innehåller. Vad texterna bygger upp är en strandkultur som är ett

arv från många generationer kanarier och flera decenniers turism. Det är framförallt denna strandkultur som man valt att bevara som ett kulturellt arv medan den rent fysiska omgivningen har fått förändras genom exempelvis upprustningen av strandpromenaden och att den gyllene sanden har fått breda ut sig längre åt söder på bekostnad av den svarta lavasanden. Kulturarv handlar ofta om att bruka eller bevara. På Las Canteras har man valt att bruka stranden och genom detta brukande så bevarar man det som man anser mest unikt nämligen strandkulturen.

Påverkar berättelsen besökarens förväntningar samt upplevelse och användning av stranden? I så fall på vilket sätt? Finns det andra viktiga faktorer? Vi anser att besökarens förväntningar och upplevelse påverkas av berättelsen i marknadsföringens och resebeskrivningarnas text till en viss grad. Man behöver inte läsa *specifikt* om stranden Las Canteras för att skapa sig en viss förväntan om den. Nordiska resenärer utsätts konstant för information om Gran Canaria. Fördomar och föreställningar skapas och placeras i vårt undermedvetna. De fåtal gånger en resenär läser *specifikt* om Las Canteras tar man inte informationen till sig på samma sätt utan fördomarna får företräde i föreställningarna. Även om besökarna menar att de inte hade några förväntningar på stranden så har de ändå läst om den och medvetet eller omedvetet tagit del av berättelsen. När de väl kommer till platsen kan de, genom att ha tagit del av diskursen innan, lättare skönja tecken på att den faktiskt existerar. De tar till sig diskursen som sin världsbild och därför blir bilden av Las Canteras inte en förväntning utan en sanning.

Andra viktiga faktorer som påverkar besökarens förväntningar samt upplevelse och användning av stranden förutom de texter där diskursen presenteras är andra reklamkällor, rykten, strandens rytm, sinnenstillstånd, sinnesintryck, den fysiska omgivningen och den sociala kontexten. Tar man hänsyn till alla dessa påverkande faktorer och de uttalade och outtalade förväntningarna hos en resenär så utgör kombinationen av dessa den totala upplevelsen av stranden Las Canteras.

7.2 Framtida studier

En utveckling av att se hur man använder en så vanlig sak som en sandstrand i sin kontext för att skapa en intressant destination är att utöka antalet texter att analysera och öka fokus på kontexten vilket gör stranden intressant. För att vidare ta reda på hur berättelsen i marknadsföring och reseskildringar påverkar resenärers förväntningar och upplevelser vore det önskvärt att göra en mer omfattande undersökning. Denna undersökning skulle då innefatta ett större underlag av enkäter och intervjuer från resenärer innan, medan och efter resan. En annan aspekt som vore intressant att undersöka är resenärernas undermedvetna, till vilken grad vårt subtila påverkar våra uppfattningar och upplevelser av någonting.

7.3 Slutord

I denna uppsats har vi försökt visa hur man skapar en diskurs om något alldagligt för att göra det mer intressant för konsumenterna. Detta går att applicera på de flesta vardagliga saker då vi idag inte verkar nöja oss med det *vanliga* utan allting ska vara *speciellt*. Därför tycker vi att det har varit mycket intressant att försöka påvisa hur mycket reklam och reseskildringar faktiskt påverkar konsumenterna. Vi hoppas att denna uppsats har bidragit till många nya tankar, reflektioner och idéer kring detta ämne. Tack för visat intresse!

Källförteckning

Skriftliga källor

- Abrahamsson, M. Gran Canaria för frusna svenskar, *Vagabond* nr 9 2003
- Arbman, H. Fyra pärlor i Las Palmas, *Dagens Nyheter* 2003-09-07
- Aubert-Gamet (1996) Twisting Serviceskapes: Diversion of the physical environment in a re-appropriation process. *International journal of service industry management* 8:1.
- Bengtsson, C., Hjort, M., Sandberg, H. & Thelander, Å. (1998) *Möten på fältet –Kvalitativ metod i teori och praktik*, Sociologiska Institutionen, Lunds universitet, Lund.
- Börjesson, M. (2003) *Diskurser och konstruktioner. En sorts metodbok*. Studentlitteratur, Lund.
- Burstedt, A. (1999) Besök i främmande kök, *Nonstop! Turist i upplevelseindustrin*, O'Dell, T. (red), Historiska Media, Lund.
- Crang, P. (1999) Local – Global. *Introducing Human Geographies*. Cloke, P., Crang, P. & Goodwin, M. (red). Arnold, London.
- Ek, R. (2005) Mot ett kritiskt perspektiv på servicelandskap. Behovet av Critical Service Management Studies (CSMS). *Servicemötet. Multidisciplinära öppningar*. Corvelle, H. & Lindquist, H (red.). Liber, Malmö.
- Fairclough, N. (1995) *Media discourse*, Oxford University Press Inc, New York.
- Fredriksson, C. (1999) Blomsterresan. Det gröna kulturarvet mellan upplevelse och upplysning, *Nonstop! Turist i upplevelseindustrin*, O'Dell, T. (red), Historiska Media, Lund.
- *Fritidsresor Vinter 04/05*
- Gilmore, F. (2002) Branding for success, *Destination Branding. Creating the Unique Destination Proposition*, Morgan, N. Pritchard, A.& Pride R. (red), Butterworth-Heinemann, Oxford.
- Goffman, E. (2000) *Jaget och maskerna. En studie i vardagslivets dramatik*, Prisma, Stockholm.
- Gripsrud, J. (2002) *Medie kultur – Medie samhälle*. Bokförlaget Diadalos AB, Uddevalla.
- Grönroos, C. (2002) *Service Management och marknadsföring – en CRM ansats*, Liber AB, Kristianstad.

- Häger, B. (2001) *Intervjuteknik*, Liber AB, Borås.
- Jacobsen, D. I. (2002) *Vad, hur och varför? – Om metodval i företagsekonomi och andra samhällsvetenskapliga ämnen*, Studentlitteratur, Lund.
- Kaijser, L. & Öhlander, M. Red. (1999) *Etnologiskt fältarbete*, Studentlitteratur, Lund.
- Kirshenblatt-Gimblett, B. (1998) *Destination Culture. Tourism, Museums and Heritage*, University of California Press, Berkley.
- Kjeller, E. B. Gran Canaria vs Teneriffa, *RES*, nr 1. 2002
- Lindquist, H. (2002) Skiss till en upplevelsegrammatik. *Upplevelsens materialitet*, O'Dell, T. (red). Studentlitteratur, Lund.
- Malmström, S., Györki, I. & Sjögren, P. A. (2000) *Bonniers lexikons ordbok*, Bonniers Lexicon AB, Stockholm.
- Massey, D. (1995) The Conceptualization of Place. *A Place in the World? Places, Cultures and Globalization*. Massey, D. & Jess, P. (red). Open University, Oxford.
- Mead, R. (2002) *Globetrotter, Fyris reseguider: Gran Canaria*, Kulturförlaget AB, Malmö
- Mills, S. (2003) *Michel Foucault*, Routledge, London.
- Morgan, N. (2002) Contextualizing destination branding, *Destination Branding. Creating the Unique Destination Proposition*, Morgan, N. Pritchard, A. & Pride R. (red), Butterworth-Heinemann, Oxford.
- Mossberg, L. (2003) *Att skapa upplevelser – från OK till WOW*, Studentlitteratur, Lund.
- O'Dell, T. (1999) *Turism i upplevelsens tecken, Nonstop! Turist i upplevelseindustrin*, Historiska Media, Lund.
- Paszkiewicz, P. & Faryna-Paszkiewicz, H. (2004) *Första klass reseguide: Kanarieöarna*, Streiffert förlag AB, Stockholm
- Pine, J. B. & Gilmore, H. J. (1999) *The experience economy - Work is theatre and every business a stage*, Harvard business school press, Boston.
- Saltzman, K. (2001) *Inget landskap är en ö: Dialektik och praktik i öländska landskap*, Nordic academic press, Lund
- Thelander, Å. (2002) *En resa till naturen på reklamens villkor*, Sociologiska Institutionen, Lunds universitet, Lund.
- Urry, J. (1994) The Tourist Gaze: Leisure and Travel in Contemporary Societies, *American Ethnologist* volym 21 nummer 4, American Anthropological Association
- Winther-Jørgensen, M. & Phillips, L. (2000) *Diskursanalys som teori och metod*, Studentlitteratur, Lund
- Zeithaml, V. A. & Bitner, M. J. (2000) *Service Marketing integrating customer focus across the firm*, McGraw-Hill

Webbdokument

- Björnekärr, B. (2005-05-17) Svenska turister sviker Gran Canaria, *Spanien.st*, http://www.spanien.st/news/news_pres.php3?nr=800044954&mark=Las+Canteras.
- Björnekärr, B. (2005-05-17) Storbritannien största turistgruppen på Gran Canaria, *Spanien.st*, http://www.spanien.st/news/news_pres.php3?nr=800042379&mark=turism.
- Björnekärr, B. (2005-05-17) Svenska turismen 50-årsjubilerar - utan fiesta, *Spanien.st*, http://www.spanien.st/news/news_pres.php3?nr=800042393&mark=turism.
- Elliott Bendz, K. (2005-04-06) Las Palmas, Spanien- Playa de las Canteras, *SVT Internet – Go'kväll*, <http://svt.se/svt/jsp/Crosslink.jsp?d=4062&a=168368>
- *MyTravel resmålsguide*, Las Palmas (2005-04-06) www.mytravel.se
- Patronato de Turismo de Gran Canaria (2005-05-18) *Från La Puntilla till Cicer* http://www.grancanaria.com/patronato_turismo/3489.0.html.
- Patronato de Turismo de Gran Canaria (2005-05-18) *Historia* <http://www.grancanaria.com>
- Riksantikvarieämbetet, (2005-05-12) www.raa.se
- Riksantikvarieämbetet, (2005-05-12) *Kulturarvsturism strategi 2005-2007*, pdf-dokument från www.raa.se

Muntliga källor

Svenskspråkiga intervjuer

- Björnekärr, B. 2005-04-28 *Svensk pensionär, fd journalist, bosatt i Las Palmas*, Intervju
- Garcia, M. & Ahonen, R. 2005-05-04 *Vings platsansvariga i Las Palmas*, Intervju
- Lindgren, M. 2005-05-13 *Svensk charterturist*, Intervju

Finskspråkiga intervjuer; översatta av Carola Åstrand

- Kettunen, M. 2005-05-03 *Anställd vid Finska konsulatet i Las Palmas*, Intervju
- Laitinen, S., Poikonen, O. & Rönkkö, J. 2005-05-03 *Finska turister*, Intervju
- Piirainen, P. 2005-05-03 *Finsk utbytesstudent*, Intervju

Övriga källor

- Enkät om stranden Las Canteras,
genomförd i Las Palmas på Gran Canaria 20050425-20050508 (se bilaga I)
- Karlsson, I. Fältdagbok 2005-04-29, 2005-05-03
- Larsson, F. Fältdagbok 2005-05-03, 2005-05-06
- Larsson, F. (2002-05-02) foto
- Sällskapsresan (1980) svensk långfilm. Copyright Svensk Filmindustri.

Bilagor

Bilaga I - Enkätundersökning om stranden Las Canteras

Genomförd i Las Palmas, Gran Canaria, under perioden 2005-04-25 – 2005-05-08

Ifyllda 39 stycken

1. Kön   Man: 22
                  Kvinna: 17

2. Ålder   0-25   7
                  26-35   7
                  36-45   8
                  46-55   5
                  55-   10
                  Ej svar   2

3. Nationalitet   S   18
                                  N   11
                                  SF   8
                                  DK   1
                                  Ej svar   1

4. När hörde du talas om stranden?

På plats: 9
Innan avresa: 24
Ej svar: 6

5. Hur hörde du talas om stranden?

Internet   7
Reseguider   4
Bekanta   10
Resebyrån   1
Broschyrer   6
Guideböcker 2
Hotellet   2

Annat: läst själv på plats, såg den 3, har jobbat här förr, broschyr från språkskola, skolan/universitetet, egen erfarenhet, genom att besöka den, varit här tidigare 2, jobbet
Ej svar   6

6. Antal besök på stranden?

1:                3
2-15:   11
15-:   25

7. Vem reste du hit med?

Familjen   12
Kompisar   9
Pojkvän/flickvän   4
Annat: kolleger/arbete 10, själv 4

8. Beskriv stranden

Fin promenad, bitvis fin, gillar ej svart sand

Bra

häftig, storstad, välskött

ren, lång, nära till hotell och stadsliv

ren, lång, fin sand

ordning, ren och central

fin, lång, sandig

fin, ren, lång

sol, sand, surfing

long, ren, gammal

citybeach, ren, nära

ren, varm, fin

ren, livlig, surfing

ren, livlig, surfarstrand

ren, service

imponerande, una maravilla

världens finaste

bra

vacker, ren, internationell

jättefin strand

vacker, solig, häftig

underbar, fin, vacker

ren, vacker, lugn

kall, blåsig, tidvatten

mycket trevlig, promenaden

mycket bra

vandringsvänlig, fin sandstrand, rev

härlig promenadstrand

bra promenad

vild, vacker, våt

lång, fin, ren

bra strand

fin för att vara i en storstad

fantastisk i en storstad

lång, ren, trevlig

vacker, lång, stora vågor

blåsig, ren, trivsamt

mycket välskött, turistisk, hemtrevlig

Dominerande ord:

REN

LÅNG

FIN

SURFING

BRA

VACKER

STAD

9. Varför valde du den här stranden istället för en annan?

Bor här

5

Bra strand	2
Större strand	2
Nära hotellet	5
Finns inget alternativ!	
Hittade bara Las Canteras/känner inte till nån annan	2
Närheten	16
Ryktet	
(åkte till syd för sol och bad)	2
Finaste stranden	
Bra solbad och surfing	
Bättre än andra sidan	
Bästa badvattnet	
Lokal och ren 1	
Bra surfmöjligheter	
En av de bästa stadsstränder i världen	
Storstad	

10. Vad gör du på stranden?

Solar	31
Läser	6
Badar	13
Promenerar	7
Äter	2
Surfar	4
Snorklar	1
Spelar strandtennis	2
Raggat	2
Jobbar	2
Spelare spel	2
Lyssnar på musik	1
Inget	1

11. Hade du några förväntningar på stranden?

Ja	9
Nej	30

Om ja, vilka: wet dream, finaste stranden med sol och bad, ren och avslappnad, en fin, ren och avslappnad strand, ren och inte trångt, ren, inte trångt och bra service, räknade med fin sand, den är verkligen stor och lång, att den skulle vara stor och full av turister,

12. Stämmer upplevelsen med förväntningarna?

Ja	29
Nej	1
Vet ej	7

Om nej, varför inte: uselt väder, tidvatten och rev

Ej svar	2
---------	---

Av de 9 som hade förväntningar på stranden tyckte alla 9 att upplevelsen stämde med förväntningarna

13. Har du läst om Las Palmas i någon av följande:

Aftonbladet	7
-------------	---

Vagabond	4
RES	4
Apollo	0
Fritidsresor	4
Första Klass	1
Globetrotter	1
www.mytravel.se	19
Aftenposten mfl. (NO)	2
Aurinkomatkat, Finnmatkat, Tjäreborg,	
Finländska reseguider (FIN)	3
Internet (specifikt olika resebyråers hemsidor)	1
Las Palmas tourist guide	1
Lonely Planet	4
Vingkatalog	4
Internet	2
Ingen	1

Bilaga II – Material till textanalys

Broschyrer

- *Fritidsresor Vinter 04/05*
- *Apollo Höst, vinter, vår 2004/05*

1. Fritidsresor Vinter 04/05

Las Palmas har blivit en stad att räkna med när man talar om spanska storstäder av rang. Detta tack vare att staden har putsats upp, försetts med nya läckra barer, restauranger, butiker och mycket annat som förknippas med en storstad.

Lyckligtvis har staden mitt i alla uppfräschningsiver behållit sin själ. Las Palmas är fortfarande kanariernas egen stad, med små tapasbarer, restauranger som öppnar först sent på kvällen och diskotek som inte slår upp dörrarna före midnatt.

Mitt i staden breder en av världens mest berömda stränder ut sig, den tre kilometer långa Las Canteras, som nyligen försetts med en tjusig strandpromenad. Här samlas turister och Las Palmasbor för att sola, bada och ta långa promenader i strandbrynet.

Bad:

Här badar du vid den legendariska stranden Las Canteras. Stranden är utrustad med solmöbler, duschar och toaletter och är Blue flag-certifierad.

2. Apollo Höst, vinter, vår 2004/05

Las Palmas har på senare år fått en uppfräschning av hipa barer, nya restauranger och butiker, det vill säga allt som förknippas med en modern populär storstad. Givetvis har inte allt förändrats utan en hel del av den gamla charmen finns fortfarande kvar.

Mitt i stan breder sig den berömda Las Canteras-stranden ut sig. Den sträcker sig fem kilometer och här samsas turister och kanarier om solstolarna samt parasollerna. Här hittar du Gran Canarias klaraste vatten och i mångas tankar Spaniens bästa strand. Strax utanför stranden finns ett naturligt rev som effektivt fungerar som vågbrytare. Omklädningsrum, duschar, toaletter, lekplats och matställen gör att du kan utan problem tillbringa hela dagen här. Skulle du ändå vilja hitta på något så rekommenderar vi ett besök i gamla stan, Vegueta, med sitt virrvarr av gränder och kullerstengator. Här finns bland annat katedralen Santa Ana och Moderna museet.

Bad:

I Las Palmas ligger den legendariska stranden Las Canteras där ett naturligt rev strax utanför dämpar vågorna som rullar in.

Resmålsguide

- *MyTravel resmålsguide, Las Palmas* (2005-04-06) www.mytravel.se

3. My Travel resmålsguide, Las Palmas

Sol & bad - Las Canteras

Många anser att den 4 km långa stranden är den finaste i hela Spanien och den lokala målsättningen är att den ska bli Europas bästa...

Här hittar du öns klaraste vatten. Utanför finns ett naturligt rev som är en effektiv vågbrytare vid lågvatten. De äventyrligt lagda kan då simma ut till revet och botanisera i håligheter efter muränor och bläckfiskar. Se dock upp för sjöborrar! Det är också där en del av stadens surfare håller till. Vid högvatten, två gånger per dag, kan det förekomma stora vågor med kraftigt utsug. Varningsflaggorna bör alltså respekteras.

Det finns omklädningsmöjligheter, duschar, toaletter och massor av restauranger och barer att välja mellan. För barnen finns en bra lekplats. Varje kväll städas stranden vars sand är gyllene och finkornig. I ena änden av stranden, La Cicer, rullar mycket höga vågor in. Där kan du roa dig med att studera de skickliga surfarna tillsammans med den inhemska befolkningen. Längst ner i viken, La Puntilla, finner du lä om det är blåsiga dagar. Även här håller den bosatta befolkningen till. Vill man höra de skandinaviska språken lägger man sig ungefär i mitten av stranden, nedanför McDonald's.

Flaggsystem finns:

Röd Flagg – badförbud!

Gul Flagg – iakttag försiktighet!

Grön Flagg – fritt fram att bada.

Solstolar och parasoll, 2€ per styck

Bollspel-förbud fram till kl 19.

Lämna aldrig värdesaker utan uppsikt.

Det finns inga vattensporter att hyra.

Guideböcker

- Paszkiewicz, P. & Faryna-Paszkiewicz, H. (2004) *Första klass reseguide: Kanarieöarna*, Streiffert förlag AB, Stockholm
- Mead R (2002) *Globetrotter, Fyris reseguider: Gran Canaria*, Kulturförlaget AB, Malmö

4. Första klass reseguide: Kanarieöarna

Streiffert förlag AB, Stockholm (Paszkiewicz, P. & Faryna-Paszkiewicz, H. 2004)

Playa de las Canteras

Den här gulbruna sandstranden är nästan 4 kilometer lång och på sina ställen 100 meter bred.

Den är Las Palmas bästa strand. Här finns många kaféer och restauranger, och man kan hyra solstolar. La Barra är ett naturligt klipprev som skyddar stranden från kraftig vågor. Det gör att man kan bada även när det blåser ganska hårt.

Bildtext: Playa de las Canteras – den vackraste stranden i Las Palmas

5. Globetrotter, Fyris reseguider: Gran Canaria

Kulturförlaget AB, Malmö

Playa de las Canteras

Njut av den populära stadsbeachen med sin bakgrund av hotell och restauranger. sid 37

I väster finns Playa de las Canteras gyllene strand och mängder av hotell och restauranger. sid 38

Playa de las Canteras

Detta är Las Palmas smalaste punkt och de olika sidorna av näset kontrasterar starkt mot varandra. I väst ligger Playa de las Canteras där en gång den moderna turismen startade på Gran Canaria. Den fina vita sandstranden är fyra kilometer lång och det kan vara trångt om plats, speciellt på sommaren. Utanför stranden ligger ett rev, La Barra, som delvis skyddar den från Atlantens väldiga vågor och gör lagunen till en säker plats för de badande som också är övervakade av livräddningspersonal. Surfarna föredrar strandens södra del där atlantvågorna obehindrat väller in.

Playa de las Canteras är inte så populär bland de utländska besökarna, som föredrar Gran Canarias södra och soligare sida, men öborna själva kommer i stora skaror. Solsängar så väl som cykelbåtar och andra flytetyg finns att hyra. Innanför stranden finns en bilfri promenad kantad av hotell, lägenhetsblock, restauranger och nattklubbar.

Bildtext sid 50: Playa de las Canteras är stadens bästa strand men är mer populär bland lokalbefolkningen än bland turisterna.

Artiklar ur tidskrifter

- Abrahamsson, M. Gran Canaria för frusna svenskar, *Vagabond nr 9 2003*
- Kjeller, E.B. Gran Canaria vs Teneriffa, *RES*, nr 1. 2002

6. Vagabond nummer 9. 2003

Gran Canaria för frusna svenskar, av Mattias Abrahamsson.

Fylld av grubblerier når jag till sist fram till Las Palmas egen riviera – Playa de Las Canteras. Stranden gör ett värdigt intryck. Som om den vore Moder Stand. Jag går längs vattenbrynet och känner hur fötterna sjunker ner när vågorna sköljer bort sanden under dem.

Las Canteras är något annat än Gran Canarias sydliga stränder. Här samsas turister med Las Palmas-bor som tar sig ett dopp efter jobbet. Här sover fiskare under sina jollar som är uppdragna på stranden och här sitter äldre män och ljuger på bänkar. Las Canteras lever. Stranden har puls eller kanske snarare lunk.

Playa de Las Canteras

VAR? I Las Palmas.

VAD? En klassisk strand, tre kilometer lång. Las Canteras ligger mitt i storstan med allt vad det innebär. Det är liv och rörelse på stranden med restauranger och pubar bara stenkast bort. Det kan bli ganska trångt. Här badar inte bara turister utan också många Las Palmas-bor. Stranden kantas av en väldigt fin strandpromenad med många palmer och vilobänkar.

7. RES, nr 1 år 2002

Las Canteras

Tre kilometer lång citybeach mitt i hjärtat av Las Palmas. Inte lika exotiskt vacker som Playa del Inglés, men betydligt trevligare.

Generellt sett är citylivet bättre på Gran Canaria. Las Palmas är en äkta spansk storstad med utomordentliga finkrogar, ett stort kulturellt utbud, hyfsad shopping och en urmysig gammal stadsdel, Vegueta. Teneriffas Santa Cruz förlorar på kulturen men framför allt för att staden saknar det allra bästa med Las Palmas: en lång, vacker, otroligt ren och härlig strand mitt i stan. Las Canteras är en av Europas bästa stadsstränder, så även om Las Teresitas norr om Santa Cruz är en bra strand, så är cityloppet kört för Teneriffas del.

Artiklar ur dagstidningar/kvällstidningar

- Arbman, H. Fyra pärlor i Las Palmas, *Dagens Nyheter* 2003-09-07
- Norlin, A. Gran Canarias 11 bästa stränder, *Aftonbladet* 2003-11-11

8. Fyra pärlor i Las Palmas

Ur DN: 7 september 2003 00:00 (internet 2005-04-06)

Las Palmas mest kända attraktion är Canteras-stranden, Gran Canarias bästa strand, anser många än i dag. Korallrevet några hundra meter ut dämpar vågorna så att badet blir lugnt och behagligt.

Strandpromenaden har rustats upp på senare år och sträcker sig nu längs hela den tre kilometer långa stranden. Tidigt på morgonen domineras den av joggarna samt en och annan turist ute på morgonpromenad. På kvällen tar nattlivet över.

Canteras-stranden var en gång full av turister. I dag är det Las Palmas-borna själva som tagit över playan. Hit går man strax före solnedgången. Familjer dukar upp picknick. Unga grabbar spelar fotboll. Några pensionärer spelar sällskapsspel under parasoll.

På en bänk sitter en man och talar svenska med sin lilla dotter.

- Jag vill att hon ska kunna kommunicera med sina halvsyskon som bor i Sverige, förklarar han när han förstår att vi är från Sverige.

Han har varit gift och bott många år i Sverige. Nu har han flyttat hem till Las Palmas och bildat ny familj.

Canteras-stranden saknade han varje dag i Sverige.

- Nu går jag hit varje dag och träffar mina vänner. Stranden är mitt vardagsrum? säger han.

9. Gran Canarias 11 bästa stränder, Aftonbladet

Las Canteras

(Las Palmas)

Vatten och sand: Vid lågvatten är stranden bred och det är långt till djupt vatten. Vid högvatten är stranden smal och vattnet djupt. Ofta höga vågor. Turister håller till på norra delen, Las Palmasborna solar på sydsidan.

Lugn och ro: Mycket folk, ändå ganska lugnt och tyst.

Att göra: Promenera längs den långa stranden, på strandpromenaden eller på korallrevet vid lågvatten. Upptäcka storstaden Las Palmas. Bra shopping.

Mat och dryck: Restauranger längs med hela strandpromenaden, men inne i stan hittar man bättre och billigare. All mat - från Big Mac till calamares.

Nattliv: Inne i stan kryllar det av barer och nattklubbar. I Las Palmas dansar man gärna salsa, till skillnad från i turistorterna. Mest fart på fredags- och lördagsnätter.

Barn: Vid högvatten kan vågorna vara höga och underströmmarna starka. Störst vågor från november till februari.

Bäst: "Korallerna ute i vattnet bromsar vågorna. De är strandens bästa egenskap", tycker badvakten Ico Bautista.

Las Canteras

(Las Palmas)

Mycket folk, men tillräckligt stor strand för att det ändå ska vara behagligt. Höga vågor ibland vid högvatten även om korallreven utanför sandstranden bromsar de största. Under lågvatten är vattnet helt stilla och kristallklart.

Text från TV-reportage

- Elliott Bendz, K. Las Palmas, Spanien- Playa de las Canteras, *SVT Internet* – Go'kväll, (2005-04-06) <http://svt.se/svt/jsp/Crosslink.jsp?d=4062&a=168368>

10. Las Palmas, Spanien Resereporter: Katia Elliott Bendz

Playa de las Canteras (SVT Internet – Go'kväll)

<http://svt.se/svt/jsp/Crosslink.jsp?d=4062&a=168368> 2005-04-06

En underbar strand inpå knuten. På morgonen en fridfull plats för jogging, promenader eller ett uppfriskande morgondopp. På dagen en samlingsplats för Las Palmas invånare. Det här är stadens "vardagsrum", här samlas familjer, ungdomar, pensionärer - ja, alla som vill umgås otvunget till bruset av vågorna och den ljumma havsbrisen. Mat finns överallt och långt in på natten.

Bilaga III - Intervjuguide Vings platsansvariga / Anställd på Finska konsulatet

Bakgrund

Vad har du för position i företaget samt vilka är dina arbetsuppgifter?

Vilka är dina tidigare arbetsuppgifter?

Vad har du för utbildning?

Hur hamnade du i Las Palmas? Hur länge?

Hur skulle du beskriva Las Palmas?

Vad innebär Las Palmas för dig?

Vad tror du Las Palmas innebär för turisterna?

Hur mycket är du inblandad i marknadsföringen av Las Palmas?

Turisterna

Hur ser året ut? Säsong?

Vad tror du turisterna är ute efter när de väljer Las Palmas?

Målgrupper, jämför med södra sidan (Playa del inglés)

Stranden

Hur skulle du beskriva Las Canteras?

Vad innebär Las Canteras för dig?

Har det förändrats?

Vad tror du Las Canteras innebär för turisterna?

Jmf med södra stränderna?

Turisternas förväntningar

Vad skiljer Las Canteras från andra stränder?

Kulturarv

Historien om Las Canteras?

Varför beskrivs den som legendarisk i My Travels reseguide? Bakgrund?

En av världens mest berömda stränder

Bilaga IV - Intervjuguide Bengt Björnekärr

Bakgrund

Hur hamnade du i Las Palmas? Hur länge?

Vad har du för bakgrund?

Sysselsättning i Las Palmas? Hur är din kontakt med besökare och turister?

Hur skulle du beskriva Las Palmas?

Vad innebär Las Palmas för dig?

Vad tror du Las Palmas innebär för turisterna?

Turisterna

Hur ser året ut? Säsong?

Vad tror du turisterna är ute efter när de väljer Las Palmas?

Målgrupper, jämför med södra sidan (Playa del inglés)

Stranden

Hur skulle du beskriva Las Canteras?

Vad innebär Las Canteras för dig?

Har det förändrats?

Vad tror du Las Canteras innebär för turisterna?

Jmf med södra stränderna?

Turisternas förväntningar

Vad skiljer Las Canteras från andra stränder?

Kulturarv/Historia

Historien om Las Canteras?

Berömd, legendarisk – känner du till bakgrunden?

Bilaga V - Intervjuguide till resenärer

Resan och resmålet

Varför valde du att åka till Las Palmas?

Har du varit här tidigare?

Syfte med resan? Vistelsens längd?

Hur skulle du beskriva Las Palmas?

Vad innebär Las Palmas för dig?

Stranden

Gå igenom, komplettera enkätfrågorna

(Pressa extra på förväntningar, upplevelse och broschyrerna, ex. ändrades förväntningarna efter att du läst broschyrerna?)

Kände du till Las Canteras innan du åkte hit?

Hur skulle du beskriva Las Canteras?

Vad innebär Las Canteras för dig?

Har du besökt några andra stränder? Jämför?

Vad är utmärkande för Las Canteras? Något som förvånat dig?

Beskriv en dag på stranden?

Hur använder du den? Vad gör du? När är du där?

Var på stranden brukar du ligga?

Berömd, legendarisk – känner du till bakgrunden?

Historien om Las Canteras?